

**KONKURRANSEREGLEMENT
FOR
KJØRING
(KR IX)**

2025

**Norges Rytterforbund
NRYF**

© Norges Rytterforbund har opphavsrett til konkurransereglementet.
Det er ikke tillatt å fremstille eksemplarer av reglementet til kommersiell bruk eller på annen måte gjøre det tilgjengelig for allmenheten, herunder ved å kopiere hele eller deler av reglementet til bruk i egne konkurranser, uten skriftlig avtale med Norges Rytterforbund.

INNHALDSFORTEGNELSE

KAP 1 – GENERELT OM KJØREKONKURRANSER

§ 910 – Generelt	1
§ 911 – Hensikt og generelle prinsipper	1
§ 912 – Definisjon av startende.....	1
§ 913 – Bedømming og resultat	2
§ 914 – Eliminering, sanksjoner, uteblir, trekker seg	2
§ 915 – Velt.....	2
§ 916 – Hest i ikke konkurransemessig stand	3
§ 917 – Hestevelferd	3
§ 918 – Sikkerhet	3

KAP 2 – KJØRESTEVNER OG TEKNISKE KRAV

§ 920 – Stevnekategorier.....	5
§ 921 – Konkurransene	5
§ 922 – Klasseinndeling	6
§ 923 – Kusken, antrekk og pisk.....	6
§ 924 – Vognen og personer på vognen.....	7
§ 925 – Seletøy, hodelag og skoning	9
§ 926 – Undersøkelser og besiktning av hestene	10
§ 927 – Tillatt og ikke tillatt hjelp.....	11
§ 928 – Påmelding og start – kusker, groom og hester	12
§ 929 – Kvalifikasjon.....	13

KAP 3 – DRESSURKONKURRANSE

§ 930 – Generelt om bedømmingen	15
§ 931 – Dressurbanen.....	15
§ 932 – Dommere.....	16
§ 933 – Holdt og gangarter	16
§ 934 – Øvelsene	18
§ 935 – Prinsipper for bedømming	19
§ 936 – Dømming og resultatberegning.....	20

KAP 4 – MARATON

§ 940 – Generelt	24
§ 941 – Maratonbanen.....	24
§ 942 – Maratonhinder	26
§ 943 – Start, tid, tidtaking og gangarter.....	28
§ 944 – Lengder for etappe og tempi – Maratonkonkurransen.....	29
§ 945 – Straffepoeng	30
§ 946 – Hvilepauser	33
§ 947 – Resultatrekkefølgen	33

KAP 5 – PREISJONSKONKURRANSE

§ 950 – Generelt	34
§ 951 – Banen	35
§ 952 – Hinder.....	37
§ 953 – Dømming	38
§ 954 – Tid og straffepoeng	39
§ 955 – Straffepoengbedømmelse (bed. A)	41
§ 956 – Tidsbedømmelse (bed. C)	41
§ 957 – Bedømmelse over to deler (A1c)	41
§ 958 – Clear round.....	41
§ 959 – Feil og stil.....	41

KAP 6 – KOMBINERT MARATON

§ 960 – Generelt	43
§ 961 – Dømming	43
§ 962 – Tid og straffepoeng	43

KAP 7 – KOMBINERT DRESSUR

§ 970 – Generelt	45
§ 971 – Dømming	45

KAP 8 – OVERDOMMER, TEKNISK DELEGAT, DOMMER M.V.

§ 980 – Overdommer (OD).....	46
§ 981 – Teknisk delegat (TD)	46
§ 982 – Kjøredommere (KD og KDD)	46
§ 983 – Kjørebanebygger (KB).....	47
§ 984 – Hinderdommere (HD)	47
§ 985 – Tidtagere (TT).....	48
§ 986 – Stewarder	48

KAP 9 – MESTERSKAP

§ 990 – Norgesmesterskap i kjøring individuelt	49
§ 991 – NM-K for klubblag (NM-K-Lag)	50
§ 992 – Landsmesterskap i kjøring	50
§ 993 – Landsmesterskap i kjøring for klubblag.....	51

TILLEGGENE

Tillegg 1 – Dressurprogrammer, treningsskalaen og figurer	53
Tillegg 2 – Merking og mål for baner – Dressur- og Presisjonskonkurranse..	59
Tillegg 3 – Maratonkonkurransen – eksempel på maratonhinder	63
Tillegg 4 – Presisjonskonkurransen – skisse over måling av vognbredde	64
Tillegg 5 – Presisjonskonkurransen – enkelthindre	65
Tillegg 6 – Presisjonskonkurransen – lukkede kombinasjonshindre.....	68
Tillegg 7 – Presisjonskonkurransen – åpne kombinasjonshindre.....	74
Tillegg 8 – Presisjonskonkurransen – bro og vannhinder	78

KAP 1 – GENERELT OM KJØREKONKURRANSER

§ 910 – Generelt

1. «Generelt konkurransereglement» (KR I) og «Konkurransereglement for kjøring» (KR IX) danner til sammen det reglementsmessige grunnlag for nasjonale kjørekonkurranser i Norge. Reglementets hensikt er å skape rettferdige konkurranseforhold og ivareta sikkerhet og hestevelferd. Innenfor disse rammene kan stevnearrangørene anvende eget initiativ for å gjøre sine stevner interessante for deltagerne og attraktive for tilskuerne.

Reglementet kan ikke dekke enhver situasjon som måtte oppstå. Ved enhver uforutsett og uvanlig hendelse er det dommerens oppgave å ta beslutninger i en sportslig ånd og i så nær overensstemmelse som mulig med paragrafene i KR I og dette KR. Se også KR I § 113 om reglementsfortolkninger.

2. Arrangørene vil møte praktiske problemer med hensyn til vei- og trafikklov. Det vil også være forskjeller mellom ekvipasjenes vogner og seletøy. NRYF godkjenner derfor at arrangørene må gjøre egne vurderinger for å foreta fornuftige avgjørelser i mange spørsmål som ikke spesifiseres i reglement. Det er imidlertid viktig at alle stevner arrangeres i henhold til reglementet, og at alle avgjørelser om forhold som ikke direkte er omtalt i reglementet, tas i reglementets ånd.

§ 911 – Hensikt og generelle prinsipper

1. Hensikten med **Dressurkonkurransen** er å bedømme friheten og regelmessigheten i hestenes gangarter, harmonien, fremadbygningen, smidigheten og lettheten i øvelsene, og om hestene er riktig stilt. Kuskens bedømmes også for stil, nøyaktighet og generell evne til å kjøre sin ekvipasje, samt hvordan ekvipasjen presenteres generelt.

2. Hensikten med **Maratonkonkurransen** er å teste hestenes kondisjon, utholdenhet og trening, samt kuskens kjøredyktighet og evne til å holde foreskrevne gangarter og tempi.

3. Hensikten med **Presisjonskonkurransen** er å teste hestenes kondisjon, lydighet og smidighet, og kuskens dyktighet og kompetanse. Denne testen er særlig krevende der Presisjonskonkurransen følger etter Maratonkonkurransen.

4. Dressurkonkurranse og Presisjonskonkurranse avvikles inne på en bane (ikke nødvendigvis samme bane). Maratonkonkurranse avvikles på veier og stier og inkluderer naturlige og konstruerte hinder. Vanskelighetsgraden på stigninger og utforbakker skal være tilpasset klassenivået.

§ 912 – Definisjon av startende

1. En ekvipasje har startet i *Dressurkonkurransen* når den etter at startsignal er gitt og innen 60 sekunder kjører opp fra A for å begynne sin oppvisning.

2. En ekvipasje har startet i *Maratonkonkurransen* og i *Presisjonskonkurransen* når den, etter at startsignal er gitt og innen nærmere angitt tidsfrist, passerer startlinjen i riktig retning med hestens/første hest(er)s bringe.

3. En ekvipasje har startet i *kombinert konkurranse* når den har startet i første enkeltkonkurranse som angitt ovenfor.

§ 913 – Bedømming og resultat

1. Enkeltkonkurranse

Metodene for poengberegning for hver enkeltkonkurranse gis i de detaljerte reglene for de respektive enkeltkonkurransene. Resultatet bestemmes ut fra et system med straffepoeng. Den ekvipasjen som har fått lavest antall straffepoeng, er vinner. I alle enkeltkonkurranser angis straffepoengene med to desimaler.

2. Kombinert konkurranse

a) I kombinert konkurranse fastsettes ekvipasjenes sluttresultat ved å legge sammen straffepoengene fra hver enkeltkonkurranse. Fra Presisjonskonkurransen gjelder straffepoeng fra grunnomgangen. Den ekvipasjen som har lavest antall straffepoeng, er vinner.

b) Ved like antall straffepoeng vinner den ekvipasjen som har lavest antall straffepoeng i Maratonkonkurransen. Om det fremdeles er poenglikhet, avgjør straffepoengene i Dressurkonkurransen rekkefølgen.

c) Ekvipasje som uteblir fra start, trekker seg, elimineres eller utelukkes fra en enkeltkonkurranse, kan ikke plasseres eller premieres i den kombinerte konkurransen.

3. Lagkonkurranse

Et lag består av 2 eller 3 ekvipasjer. Resultatet i lagkonkurranse fremkommer ved å legge sammen resultatene for ekvipasjene i laget slik: De to beste i Dressurkonkurransen, de to beste i Maratonkonkurransen og de to beste i Presisjonskonkurransen. Dersom en av ekvipasjene i laget er eliminert, har trukket seg eller er utelukket i noen av enkeltkonkurransene, vil imidlertid ingen av denne ekvipasjens poeng kunne telle med i lagresultatet. Dersom to av lagets ekvipasjer er eliminert, har trukket seg eller er utelukket i noen av enkeltkonkurransene, er hele laget eliminert i lagkonkurransen.

4. Plassering og premiering

Antall plasserte og premiering er regulert i KR I § 158. Hele eller deler av pengepremiene kan erstattes av gjenstander eller gavekort også i klasser over Lett klasse. I kombinert konkurranse er det ikke plassering med premiering i enkeltkonkurransene.

§ 914 – Eliminering, sanksjoner, uteblir, trekker seg

1. For en del regelbrudd er aktuell reaksjonsmåte angitt i den aktuelle paragraf. Enhver handling som kan karakteriseres som avstraffelse av hest (jf KR I § 123), skal det reageres mot i henhold til KR I kap. 8.

2. Ekvipasje som *uteblir* fra start i en enkeltkonkurranse, kan ikke starte i de følgende enkeltkonkurransene.

3. Ekvipasje som *trekker seg* eller *elimineres* etter å ha startet i en enkeltkonkurranse, kan starte i de følgende enkeltkonkurransene. Se likevel unntaket i § 916.

§ 915 – Velt

Vognen har veltet dersom hjulene på den ene siden har forlatt bakken på en slik måte at kusken faller av eller forlater vognen, uansett om vognen blir liggende på siden eller ikke.

§ 916 – Hest i ikke konkurransemessig stand

Hester som er halte eller ikke i konkurransemessig stand til å delta, skal elimineres eller nektes å starte (KR I § 122). Hester som er eliminert eller nektet start på dette grunnlag i en enkeltkonkurranse, kan ikke delta mer under det aktuelle stevnet.

§ 917 – Hestevelferd

1. Blod på hesten

a) Dersom hoveddommeren mistenker friskt blod noe sted på hesten, skal hoveddommeren avbryte ekvipasjen på en vennlig måte for å kontrollere dette. Hvis dommeren ikke kan påvise friskt blod, får ekvipasjen fortsette konkurransen. Dersom friskt blod påvises, skal ekvipasjen elimineres.

b) Hvis steward ved kontroll rett etter konkurransen eller delkonkurranse påviser friskt blod noe sted på hesten, inkludert fra hestens munn, skal stewarden straks melde fra til overdommer, som skal eliminere ekvipasjen.

2. Piskbruk

a) Kjørepisken regnes som en hjelper og har som formål å bidra til styring, manøvrering og annen kommunikasjon mellom kusk og hest.

b) Overdreven piskbruk regnes som benyttet ved for eksempel (men er ikke begrenset til) piskeslag som kan virke drivende, høres eller forårsaker merker på hesten. Jf KR I § 123 om avstraffelse og ukorrekt håndtering av hest.

c) Bruk av pisk på en måte som er egnet til, eller er sannsynlig å være egnet til, å skremme hesten, er ikke tillatt. For eksempel lyder som skremmer hesten til å øke tempoet.

d) Driving av sliten hest er ikke tillatt, jf KR I § 123.

3. Tømmebruk

a) Kjøretømmene regnes som en hjelper og har som formål å bidra til styring, manøvrering og kommunikasjon mellom kusk og hest.

b) Tømmene skal under ingen omstendighet brukes til slag eller kraftige rykk for å drive hesten, jf KR I § 174.6.

4. Overdreven bruk av stemme og lyder

Overdreven bruk av stemme og/eller lydsignaler, som høylytt roping, plystring eller annet som kan være egnet til å skremme hesten, er ikke tillatt. Dette gjelder også bruk av kunstig produserte lyder, som å slå i vognen eller bruke annet støyende utstyr.

§ 918 – Sikkerhet

1. Medhjelper skal alltid være til stede og i stand til å yte nødvendig assistanse når hesten spennes for vogn eller er forspent. Dette gjelder på hele stevneplassen.

2. Kusken må kun stige av vognen når det er en medhjelper ved hestens hode eller tømmene er overlatt til en annen kyndig person på vognen.

3. Forspent hest kan ikke leies fra bakken uten kusk i vognen.

4. Dommeren og overdommeren kan nekte bruk av vogner og utstyr og eliminere ekvipasjer med vogner eller utstyr som anses å være farlige for hest(er), deltagere, funksjonærer eller publikum.

5. Det er forbudt for enhver å spenne eller binde seg fast til vognen. Slik fastspenning eller -binding medfører at ekvipasjen blir eliminert. I Maratonkonkurransen kan kusk anvende et mavebelte/stropp, som festes i vognen i den ene enden, går rundt kuskens midje og holdes av groom i den andre enden uten å være surret fast på noen som helst måte.

6. Kusken er den eneste personen som har lov til å håndtere tømmer, pisk og bremses under konkurranse. En groom kan likevel håndtere tømmer og bremses dersom vognen står stille. Enhver overtredelse av denne regelen, også selv om det er for å unngå en ulykke, medfører straffepoeng.

7. Enhver overtredelse av disse reglene skal påtales av steward, dommer eller overdommer og kan medføre skriftlig irettesettelse eller strengere sanksjon, avhengig av alvoret i overtredelsen.

KAP 2 – KJØRESTEVNER OG TEKNISKE KRAV

§ 920 – Stevnekategorier

Stevnekategoriene for kjørestevner fremgår av KR I § 150.

§ 921 – Konkurransene

1. Dette reglement gjelder fem typer kjørekurranser:

- Dressurkonkurranse (D)
- Maratonkonkurranse (M)
- Presisjonskonkurranse (P)
- Kombinert maraton
- Kombinert dressur

Hver for seg omtales disse som enkeltkonkurranser i kjøring. En kombinasjon av to eller tre av Dressur-, Maraton- og Presisjonskonkurranse kalles kombinert kjørekonkurranse.

Kombinert maraton kan bare arrangeres som enkeltkonkurranse.

Kombinert dressur kan bare arrangeres som enkeltkonkurranse.

2. Ved 3-dagersstevne med kombinert konkurranse skal konkurransene alltid starte med Dressurkonkurranse.

3. Ved 1- og 2-dagersstevne med kombinert konkurranse bestemmer stevnearrangøren selv rekkefølgen av konkurransene, men Dressurkonkurransen skal alltid komme før Maratonkonkurransen. Hvilket dressurprogram Dressurkonkurransen går i, skal fremgå av stevneinvitasjonen.

4. Maratonkonkurranse kan ikke arrangeres som enkeltkonkurranse alene, men må kombineres med Dressurkonkurranse. Dressur- og Presisjonskonkurranse kan arrangeres som enkeltkonkurranse alene.

5. Kjørekonkurranse kan arrangeres for enspent, par, firspann eller tandem. Spannet må ha det foreskrevne antall hester gjennom hele konkurransen.

6. Alle kategorier ekvipasjer kan delta i samme stevne, men det skal som hovedregel være egne klasser for hver kategori. Bare dersom en eller flere klasser får for få startende, kan klasser for ulike kategorier slås sammen. Ved sammenslåing av klasser skal par H slås sammen med par P hvis mulig. Hvis dette ikke er mulig, kan par slås sammen med enspent. Ved sammenslåing av klasser skal den enkelte kategori hest (H, P) eller kategori ekvipasje (enspent, par, firspann, tandem) kjøre og bedømmes ut fra reglene for den respektive kategori.

7. For ponniekvisasjer gjelder spesielle regler for dimensjoner og tempi, som fremgår av § 944.2.

8. I utdanningsklasse er galopp ikke tillatt i noen delkonkurranse. Brudd på denne bestemmelsen bedømmes med straffepoeng eller eliminering, jf. § 943.7 og § 945.2.a.

9. NRYFs offisielle dressurprogrammer og dommerprotokoller skal benyttes.

§ 922 – Klasseinndeling

Utdanningsklasse (U) – LC

Lett klasse (L) – LB

Middels (M) – MB

Vanskelig B – VB

Vanskelig A – VA

Klasser for ponni benevnes Utdanningsklasse-P, Lett-P osv. Betegnelsen brukes i dette reglementet bare der det er spesielle regler for ponniklasser.

§ 923 – Kusken, antrekk og pisk

1. Generelt om sikkerhetshjelm

Sikkerhetshjelm av godkjent type med hakebåndet i funksjon er påbudt for alle personer på vognen ved all kjøring på stevneplassen. På samme måte må ryttere ha sikkerhetshjelm ved all ridning på stevneplassen. Ved overtredelse ilegges sanksjon og eliminering i hht KR I § 145.

2. Generelt om pisk

a) Pisk i hånden er frivillig i Maratonkonkurranse, Presisjonskonkurranse og Kombinert maraton.

b) Det skal være en pisk lett tilgjengelig på vognen.

c) Pisken må være av tradisjonell type, og snerten tilstrekkelig lang til å nå saletten på alle hestene. Kusken kan binde snerten, men den skal lett kunne løses.

d) Pisken kan bare håndteres av kusken. Kusken kan likevel overrekke pisen til en annen person i bytte med en annen pisk.

e) Brudd mot disse bestemmelsene medfører straffepoeng.

3. Dressur- og Presisjonskonkurranse

a) Kuskens og groom(e)s antrekk må stemme overens med vognens og seletøyets stil. For kusken er kjøreforkle og hansker. Groom skal bære hansker. I klasse VA skal alle på vognen bære jakke eller nasjonaldrakt og hansker. I varmt vær kan overdommeren tillate lettelse i antrekket, og ved fuktig vær bruk av regntøy. Pisk i hånden er obligatorisk i Dressurkonkurranse.

b) I kombinert Dressur- og Presisjonskonkurranse – Endagsstevne kan antrekket ha en mer sportslig stil enn angitt i pkt 2.a.

c) Avvik fra ovenstående medfører straffepoeng i den aktuelle konkurransen (§936.8 og § 954.4).

4. Maratonkonkurranse og kombinert maraton

a) I Maratonkonkurranse og kombinert maraton aksepteres et mindre formelt antrekk. Alle på vognen må ha langbukser. Kjøreforkle og hansker er frivillig.

b) *Sikkerhetsvest* er påbudt for alle personer på vognen. Personer over 18 år kan benytte ryggskinne istedenfor sikkerhetsvest. Sikkerhetsvest og ryggskinne skal være CE-godkjent.

c) Pisk i hånden er frivillig. Det skal være en pisk lett tilgjengelig på vognen. Pisken må kunne nå alle hestene. Pisken kan bare håndteres av kusken. Kusken kan likevel overrekke pisen til en annen person i bytte med en annen pisk. Brudd mot disse bestemmelsene medfører straffepoeng.

5. Kusk og groom under 18 år

Kusk og groom under 18 år skal i tillegg til sikkerhetshjelm som beskrevet i punkt 1, bruke sikkerhetsvest av godkjent type under all kjøring, både i konkurranse, under trening og oppvarming, og under mønstring/hestebesiktning og veterinærkontroll. Ryggskinne er ikke tillatt.

Ved overtredelse ilegges sanksjon og eliminering ihht. KR I § 145.

6. Banevisning og premieseremoni

Under banevisning og premieseremoni gjelder de samme reglene som er beskrevet i pkt. 3.a og b, med unntak av kjøreforkle, hansker og pisk.

§ 924 – Vognen og personer på vognen

1. Hjul og brems

a) Antall hjul og bestemmelser for brems

Spanntype	Dressur- og Presisjonskonkurranse		Maratonkonkurranse LC-MB		Maratonkonkurranse VB-VA	
	Antall hjul	Obligatorisk brems	Antall hjul	Obligatorisk brems	Antall hjul	Obligatorisk brems
Firspann	4	Ja	4	Ja	4	Ja
Par	4	Nei	4	Ja	4	Ja
Tandem	2 eller 4	Nei	4	Nei	4	Ja
Enspent	2 eller 4	Nei	2 eller 4	Nei	4	Ja

b) Typer hjul

Hjulene skal ha ringer av jern eller massiv gummi med glatt utside. I klasse M og lavere kan oppumpbare dekk med mønster benyttes. Dekk fylt med silikon eller lignende likestilles med oppumpbare dekk. Brudd på denne bestemmelsen medfører eliminering.

2. Annet utstyr

a) Vognen skal være utstyrt med svingel, med følgende unntak:

- Ved bruk av bogtresele
- Dressur- og Presisjonskonkurransen til og med Utdanningsklasse (Svingel er likevel anbefalt).

b) Lamper er valgfritt i Dressur- og Presisjonskonkurransen i alle klasser.

3. Personer på vognen

Kusk og én groom (firspann to). Passasjerer er ikke tillatt.

4. Vekt og sporvidde

a) Dressur- og Presisjonskonkurranse

Sporvidden måles på bakre hjulpar.

I VA Dressur- og Presisjonskonkurransen skal den utvendige sporvidden på det bakerste hjulparet ikke være smalere enn det som er angitt i tabellen.

Det er ingen vektbestemmelser i Dressur- og Presisjonskonkurransen.

Spanntype	Minimum sporvidde cm Klasse VA (i mesterskap også for klasse VB)	Grooms på vognen
Hest firspann	158	2
Hest par	148	1
Hest tandem	138	
Hest enspent		2
Ponni firspann		1
Ponni par		
Ponni tandem		
Ponni enspent		

b) Maratonkonkurranse

Sporvidden måles på bakre hjulpar. Ingen del av vognen kan være bredere en sporvidden, med unntak av navkapsel og sprutbrett.

I Middels klasse og lavere er det ingen begrensninger på vekt eller sporvidde.

I VB er det ingen begrensninger på sporvidde. Vekten skal ikke være mindre enn angitt i tabellen for hester og ponni kat.1 og 2 (ingen nedre vektbegrensning for ponni kat. 3 og 4).

I klasse VA skal vekt og utvendig sporvidde ikke være mindre enn som angitt i tabellen.

Spanntype	Minimum sporvidde cm Klasse VA	Minimumsvekt kg klasse VB-VA (unntatt ponni kat. 3 og 4 i klasse VB)	Grooms på vognen
Hest firspann	125	600	2
Hest par		350	1
Hest tandem		150	
Hest enspent		150	
Ponni firspann		300	2
Ponni par		225	1
Ponni tandem		90	
Ponni enspent		90	

5. Minimumsmål

a) Avstand til vogn og svingel

Hest: Fra bakerste hester til vognens fremste del når hestene står i trekk: 40 cm (enspent 50 cm). Fra hesten til svingel: 50 cm.

Ponni: Avstanden mellom ponnien hase og svingelen skal være minst like lang som avstanden mellom marken og ponnien hase når ponnien står i trekk.

b) Avstand mellom trekklinene

Hest: I Dressur- og Presisjonskonkurranse skal avstanden mellom trekklinene være minst 60 cm for alle spanntyper. I Maratonkonkurranse skal avstanden mellom trekklinene være minst 55 cm, for forløperne minst 50 cm.

Ponni: Avstanden mellom trekklinene skal være minst 50 cm.

c) Stangen

Stangen skal være polstret.

Hest: For par og firspann skal stangen minst rekke til midt på stanghestenes hals. Bringkobbelt skal være minst 30 cm langt målt fra toppen av stangen. For firspann skal tverrstangen være minst 100 cm. Svingler, tverrstang og bringkobbelt skal være så lange at hestene kan arbeide fritt ved stangen.

Ponni: For par og firspann skal alle mål være tilpasset ponnienes størrelse, og ponniene skal kunne arbeide fritt og avslappet.

d) Avvik fra bestemmelsene i denne paragrafen skal rettes før start, ellers blir ekvipasjen eliminert. Hoveddommer og overdommer kan pålegge kontrollmåling av vognens sporvidde etter Dressurkonkurransen, på enkelte ekvipasjer eller alle. Start i strid med bestemmelsene medfører eliminering, og kusken skal ilegges skriftlig irettesettelse.

6. Kusken kan bringe med seg nødvendige reservedeler og utstyr for alle konkurranser.

7. Dommer og overdommer kan nekte bruk av vogn, eller eliminere ekvipasjen med vogn, som ikke oppfyller betingelsene i KR, eller som i for stor grad avviker fra tradisjonell type. Om sanksjon ved farlig vogn – se § 918.

8. **Ekipasjennummer** skal være godt synlig på vogn og hest. Hver ekvipasje beholder samme ekipasjennummer fra ankomst til konkurransens slutt. Nummeret må være synlig på alle vogner som anvendes i konkurransene og under arbeid på øvelsesbanene, slik at ekvipasjen lett kan identifiseres av alle dommere og funksjonærer. I Maratonkonkurranse skal grooms ha vest med ekipasjennummer. *Nummerlapp* på hestene, se KR I § 145.9.

9. Sponsor- og produsentmerke, se KR I § 149.

§ 925 – Seletøy, hodelag og skoning

1. **Seletøyet** behøver ikke være det samme i delkonkurransene som inngår i konkurransen. Seletøyet må være rent og sikkert og i god stand. Det skal være tilnærmet likt utført for alle hestene i spannet og i en passende stil. Seletøyet skal være utstyrt med trekkliner med følgende unntak:

- Ved bruk av bogtresele
- I Dressur- og Presisjonskonkurransen til og med Utdanningsklasse (Trekkliner er likevel anbefalt.)

Enspent må alltid ha baksele.

Overtredelse av kravene om trekkliner og baksele medfører eliminering.

2. I Maratonkonkurranse kan alle typer sele brukes, forutsatt at den er sikker og i god stand. Travsele er likevel ikke tillatt. Ved bruk av brystsele skal bryststykket («brøstet») ikke være smalere enn 5 cm.

3. I alle konkurranser kan forbindelsesremmer bare anvendes mellom bogtrær eller bryststykker. Forløperne må ikke være festet til hverandre på noen annen måte (utenom tømmene). Alle typer hjelpetømmer og check er forbudt. Alle typer ringer, reimer og spenner som har til hensikt å tvinge hesten i form, er forbudt. Halen må ikke festes til vogn eller trekkliner. Det er forbudt å binde fast tømmeenes håndstykker.

Brudd mot noen av bestemmelsene i pkt 3 medfører eliminering.

4. **Bandasjer og belegg** er ikke tillatt i Dressurkonkurranse. Overtredelse medfører straffepoeng.

5. Forspenning. Hestene må være korrekt forspente. Om noe materiell går i stykker eller løsner i Dressur- eller Presisjonskonkurranse, skal dommeren gi signal (og stoppe klokken i Presisjonskonkurranse), og kusken må la en groom stige av for reparasjoner. Straffepoeng illegges, se § 936.8 og 954.4. For Maratonkonkurranse se § 945.3.

6. Bisling og hodelag

a) Bislingen er i prinsippet fri. Bittløs bisling, inkludert hackamore, er likevel ikke tillatt. Binding av tungen er ikke tillatt. Tungesmukk er kun tillatt hvis den anvendes korrekt.

b) Hver hest kan bruke ulik type bitt i hver enkeltkonkurranse. Innen et flerspann kan hestene ha hver sin type bitt.

c) Bittkontroll etter Dressurkonkurranse er obligatorisk i alle klasser under Elitestevner og under alle Norgesmesterskap. Bislingen bør også sjekkes etter hver enkeltkonkurranse og før start i Maratonkonkurranse. Avvik fra bislingsbestemmelsene medfører eliminering.

d) Hodelaget skal være tilpasset så det ikke kan skade eller irritere hesten. Skylapper må ikke berøre hestens øyne eller hindre fritt utsyn fremover, og neserem må ikke kunne hindre hestens frie åndedrett. Hodelaget skal ha hakerem slik at det ikke kan falle av eller dras av.

7. Skoing

Hesten(e) kan være skodd eller gå barbent. Doble sko, sko fylt med bly og boots er forbudt. Sko kan ikke byttes ut i løpet av konkurransen, men det er tillatt å erstatte sko som er falt av, skadet eller bøyd. Brudd mot denne bestemmelsen medfører eliminering.

§ 926 – Undersøkelser og besiktning av hestene

1. Besiktningskommisjonen består av overdommeren (OD) og stevneveterinæren (SV). SV skal ha en assistent til rådighet. OD har ansvaret for at besiktning og mønstring skjer i henhold til reglementet og skal ta avgjørelser i henhold til reglementet. OD skal følge SVs veterinærfaglige anbefalinger, og ved tvilstilfelle skal de konferere og sjekke hestene sammen. Se også KR I § 190.3, men *merk følgende unntak om pisk:*

Den som mønstrer hesten, kan ikke ha med pisk under eller i tilknytning til mønstringen. Stewardene skal ha et egnet antall pisker tilgjengelig på stedet. Besiktningskommisjonen kan be om eller gi tillatelse til at stewarden overrekker en pisk til den som mønstrer, dersom det er nødvendig for å avverge farlige situasjoner med hest som er vanskelige å håndtere.

2. Første undersøkelse

Første undersøkelse finner sted når hestene ankommer stevnestallen. Formålet med undersøkelsen er å kontrollere

- at hestene ikke har smittsomme sykdommer
- hestenes identitet mot hestepasset, som skal forevises uoppfordret
- at hestene er korrekt vaksinert i henhold til regelverket
- at hestene har helseattest dersom arrangøren krever det.

Undersøkelsen skal utføres av en kompetent person over 18 år som er oppnevnt av arrangørklubben.

Hester som viser tegn på smittsom sykdom eller mangler hestepass, korrekt vaksinasjonsattest eller eventuell helseattest, skal avvises.

3. Første besiktning

Første besiktning finner sted før Dressurkonkurransen ved alle mesterskap, ellers før Maratonkonkurransen, og utføres av besiktningskommisjonen. Første besiktning kan slå sammen med andre besiktning ved Kontrollert oppvarming i hht § 926.4.b.

Hestepass skal forevises uoppfordret. Hestene skal vises for hånd, påsatt nummerlapp, med bitt, uten dekken og bandasjer, og på et fast underlag. (Se KR I § 190.3.)

Besiktningskommisjonen skal eliminere hester som den anser uskikket for konkurransen på grunn av halthet, sykdom eller skader, eller generelt for dårlig kondisjon eller skikkethet.

4. Andre besiktning

a) Andre besiktning finner sted etter etappe A og før start på B-etappen i Maratonkonkurransen og utføres av stevneveterinæren. Besiktningen må utføres hensynsfullt og raskt for å gi kusken tid til å ta seg av sin(e) hest(er). Hestens kondisjon sjekkes klinisk. Måling av puls, respirasjon og temperatur kan utføres om stevneveterinæren finner det nødvendig. Registreringene skal skrives ned. Hester som er halte, skadde eller åpenbart overanstrengte, skal elimineres

b) **Kontrollert oppvarming** innebærer at første besiktning (§ 926.3) og andre besiktning (§ 926.4) utføres samtidig.

5. Tredje besiktning

Tredje besiktning finner sted før Presisjonskonkurransen ved alle mesterskap og utføres av steward og dommer. Besiktningen foregår med hesten(e) forspent. Kusken kan vise hesten(e) med bandasjer/stryksokker, men disse skal fjernes på forespørsel fra dommeren. Halte, skadde og åpenbart overanstrengte hester skal elimineres.

Arrangøren kan bestemme å ha tredje besiktning også ved andre konkurransetyper.

6. Protest mot eliminering

Det kan ikke nedlegges protest mot beslutning om eliminering av hest i forbindelse med besiktningen. Angjeldende kusk og ansvarlig person har krav på å få vite årsaken til elimineringen.

7. Tilpasninger

Ved stevner med separate konkurranser eller stevner med annen startorden av enkeltkonkurransene må ovenstående anvendes så langt det er relevant. Informasjon om gjennomføring av undersøkelser og besiktninger må alltid gis i stevneinvitasjonen.

§ 927 – Tillatt og ikke tillatt hjelp

1. Kusken er den eneste personen som i løpet av enkeltkonkurransen kan håndtere tømmer, pisk og brems fra vognen. Vedrørende Maratonkonkurransen og kombinert maraton, se § 923.3.c. Dersom en kusk mister eller ødelegger pisk sin, kan en annen person ta den opp og overrekke den til ham eller overrekke en annen pisk, uten at det medfører eliminering.

2. Ikke tillatt hjelp

a) For Dressur- og Presisjonskonkurransen og for Kombinert maraton gjelder

Enhver fysisk inngripen fra noen som ikke er med på vognen, med eller uten kuskens samtykke, med den hensikt å hjelpe ekvipasjen, betraktes som ikke tillatt hjelp og medfører eliminering.

Hvis noen på vognen står, snakker eller viser vei under Dressurkonkurransen en eller flere ganger, blir ekvipasjen ilagt straffepoeng.

Hvis noen på vognen står under Presisjonskonkurransen, blir ekvipasjen ilagt straffepoeng. Kusken og/eller den som gir ikke tillatt hjelp, kan også ilegges sanksjon.

Spesielt er følgende forbudt:

- å leie ekvipasjen inn på eller ut av dressurbanen
- å anvende kommunikasjonsapparater

b) For Maratonkonkurranse gjelder

Enhver inngripen fra noen som ikke er på vognen, med eller uten kuskens samtykke, med den hensikt å hjelpe ekvipasjen betraktes som ikke tillatt hjelp og medfører eliminering. Sanksjon kan også ilegges kusken og/eller den som gir ikke tillatt hjelp. Å gi drahjelp til eller bruke en annen ekvipasje som drahjelp gjennom hele eller deler av banen regnes også som ikke tillatt hjelp. Tilrop fra publikum regnes ikke som ikke tillatt hjelp.

3. Tillatt hjelp

a) Hjelp ved obligatoriske holdt, hjelp for å rette opp en veltet vogn etter et uhell utenfor straffesone, hjelp til hester i nød i forbindelse med ulykke innenfor en straffesone, og hjelp hvor som helst under konkurransen for å forhindre ulykker, regnes som tillatt hjelp.

b) Dommeren bestemmer om gitt hjelp skal regnes som tillatt, og det kan ikke nedlegges protest mot denne beslutningen.

4. I Maraton- og Presisjonskonkurranse kan en groom lede en forspent hest gjennom en port mens kusken blir sittende på bukken med tak i tømmene. Det idømmes straffepoeng for hjelpen i tillegg til straffepoeng for nedstigningen av groom.

5. Kommunikasjonsutstyr

Ingen på vognen kan ha med eller anvende noen form for elektronisk kommunikasjonsutstyr under Dressur- og Presisjonskonkurranse. Brudd på denne regelen medfører eliminering.

§ 928 – Påmelding og start – kusker, groom og hester

1. Kusken

a) En kusk kan starte med flere spann i samme klasse, dersom arrangøren ikke tar forbehold om dette i stevneinvitasjonen.

b) Med unntak for mesterskap kan en kusk være groom for andre kusker dersom arrangøren ikke tar forbehold om dette i stevneinvitasjonen.

c) I kombinert konkurranse må samme kusk kjøre alle enkeltkonkurranser. Kusken må kjøre samme hester i alle enkeltkonkurransene med de unntak som er angitt i denne paragrafen.

2. Groom

a) En groom kan delta på et ubegrenset antall spann i alle delkonkurranser.

b) I Maratonkonkurranse må samme groom(s) være med ekvipasjen gjennom hele konkurransen. Bytte av groom etter start i A-etappen medfører eliminering av ekvipasjen.

c) For enspent ponni kat. 4 er groom valgfritt på vognen, men groom må være i umiddelbar nærhet. Dersom groom ikke er på vognen, gjelder: I Dressur- og Presisjonskonkurransen må groom stå ved banen. I Maratonkonkurransen skal groom følge vognen i etappene og stå ved inn/utkjøring ved hindrene. Minstealder for kusk uten groom på vognen: se § 929.5.

d) Groomen regnes til enhver tid som en del av ekvipasjen og er underlagt alle regler om sikkerhetsutstyr og antrekk. Ved avstigning følger groomen sin ekvipasje i umiddelbar nærhet og til fots.

3. Hestene

a) I Dressurkonkurranse, Presisjonskonkurranse, kombinert Dressur- og Presisjonskonkurranse og kombinert maraton kan samme hest starte inntil to ganger med to ulike kusker. Ingen hest kan starte mer enn 4 enkeltkonkurranser per dag. Samme hest kan bare starte én DMP-konkurranse per stevne, og høyst én Dressur- eller Presisjonskonkurranse i tillegg til en DMP-konkurranse.

b) I enspent klasse kan hver ekvipasje påmeldes med to alternative hester, men bare hesten som skal starte, kan tas med til stevnet. Kusken skal oppgi i sekretariatet hvilken hest denne starter med innen 60 minutter før start. Se KR I § 155.

c) I klasser for par og tandem kan hver ekvipasje påmeldes med inntil seks hester, men bare tre kan tas med til stevnet. Den tredje hesten kan erstatte en av hestene i spannet før start av hver enkeltkonkurranse, men ikke i løpet av en enkeltkonkurranse. Kusken skal skriftlig oppgi i sekretariatet, senest 60 minutter før start av den enkelte enkeltkonkurransen, hvilke hester denne starter med i denne enkeltkonkurransen.

d) I klasser for firspann kan hver ekvipasje påmeldes med inntil ti hester, men bare fem kan tas med til stevnet. Den femte hesten kan erstatte en av hestene i spannet før start av hver enkeltkonkurranse, men ikke i løpet av en enkeltkonkurranse. Kusken skal skriftlig oppgi i sekretariatet, senest 60 minutter før start av den enkelte enkeltkonkurranse, hvilke hester han starter med i denne enkeltkonkurransen.

4. Mesterskap

I mesterskapsklasse kan samme kusk og samme hest ikke starte mer enn én gang.

5. Starterklæring og starttrekkefølge

Se KR I § 156.

Alle behov kusken måtte ha for å få tilpasset startnummer for sin(e) ekvipasje(r), må gis skriftlig til sekretariatet senest ved påmeldingen. Slike behov kan f.eks. skyldes at kusken skal starte flere spann i konkurransen, bruke samme groom eller vogn som andre ekvipasjer o.l.

§ 929 – Kvalifikasjon

1. Generelle bestemmelser om bl.a. kusk, groom og hest(er), herunder aldersgrenser, er gitt i KR I kap. 3. Generelle bestemmelser om kvalifikasjoner er gitt i KR I § 136.

2. Generelle bestemmelser om adgang til stevner, bl.a. rytterlisens, hesteregistrering og hestelisens, kuskens plikter, antrekk (herunder bruk av sikkerhetshjelm), reklame mv. er gitt i KR I kap. 4.

Kravet til *rytterlisens* følger hovedregelen med følgende unntak: For Utdanningsklasse med bedømmelse clear round kreves det ikke lisens, men kusken må ha Grønt kort.

3.a) Det er ingen kvalifikasjonskrav for start i enkeltkonkurranser.

b) For å starte i DMP-konkurranse må kusk og hest(er) ha oppnådd kvalifiserende resultat fra DMP-konkurranse.

Dressurkonkurranse må være gjennomført med følgende resultat:

Klasse **Kvalifiseringskrav**

- Utdanningsklasse Ingen krav
- Lett klasse Ingen krav
- Middels 2 Lette klasser til minst 55%
- Vanskelig 2 Middels til minst 50%

Eventuelle fradrag gitt av C-dommer på grunn av antrekk, feilkjøring o.l. medregnes ikke. Maraton- og Presisjonskonkurranse må være gjennomført med godkjent resultat.

c) Kvalifiseringskravet kan være oppnådd av kusk og hest(er) sammen eller hver for seg. Ved flere hester i spannet må kravet være oppnådd av minst halvparten av hestene.

d) Kusk med godkjent resultat fra klasse ved FEI-stevne er kvalifisert med alle hester til og med FEI-klassens nivå på nasjonale stevner unntatt KM og NM.

e) Kvalifikasjon til KM og NM: se KR I § kap. 6 og § 990.3.

4. Aldersbestemmelser for hestene

Minstealder for hest er 5 år med følgende unntak:

- Utdanningsklasse og lavere 4 år
- VA 6 år

5. Aldersbestemmelser for kusk og groom i tillegg til KR I § 132:

Spanntype	Minstealder for kusk	Minstealder for groom
enspent	Se KR I § 132	13/18 år*
par tandem firspann	13 år	13/18 år*

Minstealder for kusk og groom gjelder f.o.m. det året vedkommende fyller oppgitt alder.

* Minst én person på vognen skal være minst 18 år.

6. Alderskategorier for kusk i aldersbestemte klasser

Alderskategori	Minstealder for kusk	Høyeste alder for kusk
Children	10 år	14 år
Junior	10 år	18 år
U25	16 år	25 år
Senior	18 år	Ingen

Se KR I § 132 for definisjoner av alderskategoriene.

KAP 3 – DRESSURKONKURRANSE

§ 930 – Generelt om bedømmingen

1. Hensikten med Dressurkonkurransen er å bedømme friheten og regelmessigheten i gangartene, harmonien, fremadbydningen, løsgjortheten og lettheten i øvelsene, og om hestene er riktig stilt og bøyd etter sporet de følger. Utdanningen av hestene skal følge treningsskalaen (se Tillegg 2). Kusken bedømmes også for stil, nøyaktighet og generell evne til å kjøre sine hester, og hvordan ekvipasjen presenteres generelt.

2. Klassenivåene og programmene

a) Utdanningsklasse og Lett klasse: Programmet er utformet slik at de mest grunnleggende ferdighetene blir prøvet. Dette omfatter fritt skritt, arbeidstrav, mellomtrav, holdt og rygging, og 20 m volter og 10 m avvikelser fra sporet i arbeidstrav. Kombinasjonene av øvelsene øker kravet til ferdighet gjennom skalaen av lette klasser.

b) Middels Det stilles begynnende krav til samling og større krav til å beherske overganger.

c) Vanskelig B: Det stilles store krav til samling, økning og overganger. Normale figurer inngår. For enspent stilles det krav til å beherske kjøring i galopp.

d) Vanskelig A: Vanskelige figurer og øvelser inngår. For enspent stilles det krav til å beherske kjøring i galopp.

e) De til enhver tid gjeldende programmene ligger på www.rytter.no. Banemål og vanskelighetsgrad er angitt på programmet. Programmer skrevet ut for ridebaner (20x40 m og 20x60 m) kan brukes der det ikke finnes tilstrekkelig areal for standard kjoredressurbaner. Programmene omfatter standard dressurprøver og dressurprøver for funksjonshemmede. De spesielle programmene for funksjonshemmede skal bare brukes i klasser for funksjonshemmede. Se KR-FH Kap 3.

f) Dressurprogrammet kjøres etter hukommelsen.

g) Tiden tas ikke. Angitt tid på protokollene er kun veiledende.

§ 931 – Dressurbanen

1. Dressurbanens mål og bokstavmerking skal være i hht Tillegg 2. Dressurbanen kan aldri være mindre enn 20x40 m. Avstanden fra hjørnet til hjørnebokstaven er alltid 10 m.

2. Banen bør være plassert slik at trafikk o.l. ikke virker forstyrrende på ekvipasjene. Om mulig legges banen i retning nord-sør med C-dommeren på søndre kortside.

3. Avstanden fra dressurbanen til publikum bør være minst 5 m. Ikke under noen omstendigheter må publikum kunne komme nærmere en dommer enn at denne kan jobbe uforstyrret. Avsperringer bør være satt opp. Det er ingen krav om å kunne kjøre rundt banen på utsiden av gjerdet/railen før start.

4. Dressurbanen måles mellom banemarkeringens (gjerdets/railens) innsider. Hjørnene skal være tydelig markert med sammenhengende lavt gjerde/rail. Tau skal ikke brukes. Sidene skal markeres med lignende gjerdedeler, maksimum så langt fra hverandre at ytterkanten av banen er tydelig. Ved L-stevner og lavere er minimumskravet markering av hjørnene.

5. Banen skal være merket ifølge Tillegg 2. Midtlinjen og punktene D, X og G, evt. også I og L, bør være markert på en tydelig, men samtidig diskret måte, slik at hestene ikke blir skremt. På gressbane kan midtlinjen markeres ved at gresset klippes kortere enn forøvrig på banen, på grusbane kan den markeres med rive e.l.

6. Punktene langs sporet skal markeres med foreskrevne bokstaver, om mulig plassert ½–1 meter fra yttermarkeringene av banen og godt synlige over railen. På selve inngjerdingen bør punktet markeres med ca. 5 cm bred sort eller rød tapestripe rundt railen.

7. Når dressurbanen er klar for konkurranse, har kusken ikke lenger rett til å ferdes på banen med hest før han starter. Det er tillatt for kuskene å gå dressurbanen på tidspunkt fastsatt av stevneledelsen.

8. Egen fremkjøringsplass bør være tilgjengelig. Den skal være adskilt fra publikum på en måte som ivaretar sikkerhet til publikum og funksjonærer.

§ 932 – Dommere

1. Når det er fem dommere, skal de sitte ved C, R, S, V og P.

Når det er tre dommere, skal de sitte ved C, B og E, eller C, E og P. Ved liten bane kan de eventuelt sitte på kortenden ved C, H og M. Annen plassering kan brukes dersom det gir dommerne bedre utsyn, men hoveddommeren skal alltid sitte på C.

Når det er to dommere, skal de sitte ved C og B eller C og E. Når det er én dommer, skal denne alltid sitte på C.

Overdommeren bestemmer dommernes plassering.

Avstanden fra dommere til railen bør være minimum 3 m.

2. Dommerne tildeler poeng individuelt, og det skal ikke forekomme samarbeid om dette mellom dommerne etter at konkurransen har startet.

3. Hoveddommeren ved C har ansvaret for å tildele straffepoeng og håndtere hendelser under kjøring av programmene.

§ 933 – Holdt og gangarter

1. Holdt

Hesten skal stå rektangulært og rett med vekten likt fordelt på alle fire ben. Hesten skal stå oppmerksom og urørlig, og med tydelig fremadbygdning forbli på tømme med lett kontakt til kuskens hånd, klar til å bevege seg ved den minste innvirkning fra kusken.

2. Skritt

a) **Skrittet** skal være rent 4-taktig og regelmessig, løsgjort, elastisk og jordvinnende. Hesten skal gå energisk og rolig, med jevne og besluttsomme steg.

b) **Mellomskritt** skal være regelmessig og løsgjort, og med moderat steglengde. Hesten skal beholde en lett kontakt på tømme (hodet skal nikke i takt med benflyttingen), bevege seg livlig, med energiske, rolige og besluttsomme steg, og bakhoven skal settes foran framhovens spor.

c) **Fritt skritt** skal være regelmessig og løsgjort, og med moderat steglengde. Hesten skal, med en lett forbindelse på tømme, klart forlenge overlinjen, bevege seg livlig, med energiske, regelmessige, rolige og besluttsomme steg. Bakhoven skal settes foran framhovens spor.

3. Trav

a) **Arbeidstrav** er et aktivt trav med god fremdrift, hvor hestens holdning er tilpasset dressurstandpunktet, og den bærer seg i balanse og rytme med elastiske, løsgjorte steg og god haseaksjon. Bakbena skal trække frem til forbenas spor.

b) **Mellomtrav** er et tempo som ligger mellom arbeidstrav og øket trav. I mellomtrav forlenger hesten steglengden så steget dekker mer mark enn det som kreves i arbeidstrav, men mindre enn i øket trav. Forlenging av steglengden kommer fra økt energi fra hestens bakpart. Kusken lar hesten forlenge rammen og vinne mer mark, mens den forblir på tømme uten å lene seg på den, med nesen litt foran loddplanet. Bakhoven skal trække klart foran framhovens spor. Hesten skal beholde balansen og rytmen, med travsteg av lik lengde. Hurtigere takt (løping) er uønsket og regnes som en alvorlig feil.

c) **I samlet trav** forblir hesten på tømme og beveger seg energisk fremover med større grad av engasjement, som igjen leder til en økt reisning, mer undersatte og bøyde bakben og koder og letthet i framparten, med økt bevegelse og høyere steg. Nakken skal være høyeste punkt, og halsen er mer reist og buet. Nesen skal ikke komme bak loddplanet, og halsen må ikke bli for kort.

d) **Forlenge rammen** (søke ned og fram) er å gi hesten tømme og la den strekke seg lang og lav, frem og ned og over ryggen. Munnen skal mer eller mindre nå den vannrette linjen gjennom hestens skulderspiss. Fremadbydningen og takten må beholdes. Kusken skal beholde forbindelsen til hestens munn.

e) **I øket trav** forlenger hesten steget så den vinner så mye mark som mulig, som et resultat av større engasjement fra bakparten. Kusken lar hesten forlenge rammen og vinne mer mark, mens den forblir på tømme uten å lene seg på den, med nesen litt foran loddplanet. Bakhoven må trække klart foran framhovens spor. Hesten skal beholde balansen og rytmen, med travsteg av lik lengde. Hurtigere takt (løping) er uønsket og regnes som en alvorlig feil.

4. Galopp

a) Galoppens kvalitet bedømmes ut fra det generelle inntrykket. Galoppen skal være en regelmessig, lett og ren tretakt. Dette oppnås gjennom aksept av bittet med myk ettergift i nakken og god bakbensaktivitet, og evne til å beholde samme rytme og naturlige balanse, selv etter overgang fra et galopp tempo til et annet. Fatning av galopp skal skje uten nøling, og med lette, spenstige og regelmessige sprang. I høyregalopp er fotflytningen som følger: Venstre bakben – venstre forben + høyre bakben samtidig – høyre forben, fulgt av et svevemoment med alle fire ben i luften før neste sprang begynner. Hesten skal alltid forbli rett på rette linjer og bøyde på bøyde linjer. Galopp kjøres i tempoene arbeidsgalopp, samlet galopp og øket galopp. Enkelt galoppombytte kan inngå.

b) **Arbeidsgalopp** er en fremadgående, aktiv gangart med regelmessige steg i jevn tretakt. Hesten skal vise god balanse, og by frem til bittet med jevne, lette og spenstige sprang og god bakbensaktivitet.

c) **Samlet galopp:** Hesten er på bittet og byr frem med reist og hvelvet hals. Samlet galopp kjennetegnes ved letthet i forparten og engasjement av bakbena. Hesten beveger seg med myke, frie og bevegelse skuldre og meget aktive bakben. Sprangene er kortere enn i de andre galopp tempi, men hesten er lettere og mer bevegelse.

d) **Øket galopp:** Sprangene skal være så jordvinnende som mulig. Som følge av en kraftig impuls fra bakparten forlenger hesten sprangene til det ytterste med bibeholdt rytme og uten å miste roen og lettheten. Hesten får senke og strekke frem hals og hode, med bibeholdt kontakt og uten å lene seg på bittet.

Spentigheten skal beholdes i overganger mellom galopptempiene.

e) **Enkelt galoppbytte** er bytte fra høyre- til venstregalopp eller omvendt, hvor hesten tas direkte ned i trav og etter 3 til 5 klare travsteg settes direkte i den andre sidens galopp.

§ 934 – Øvelsene

1. Rygging

Hesten må gå bakover på en rett linje, mens bena løftes og settes ned i diagonale par. Hesten må forbli på tømme, rett og uten å slå seg fri eller gå mot kontakten.

Overgangen til neste gangart må skje mykt og umiddelbart.

2. Diagonal vikning

Hesten skal være nesten parallell med midtlinjen og krysse bena diagonalt. Innvendige bakben skal trå i retning av utvendige forben. Hesten skal være lett stilt til innsiden (fra bevegelsesretningen).

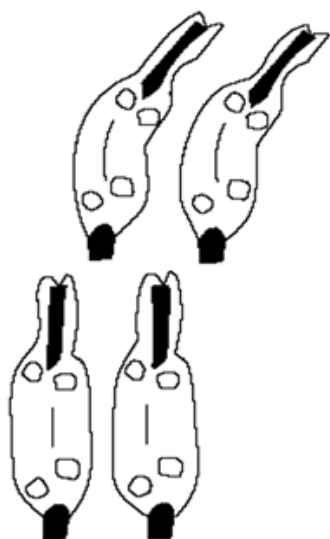
3. Versade

a) Versade enspent

Versade utføres i samlet trav. Versade kjøres parallelt med langsiden, med hestens bakpart på sporet og forparten innenfor. Hesten skal vise en lett, men jevn bøyning fra bevegelsesretningen, med en konstant tverring på omtrent 30 grader. Hestens innvendige forben skal krysse foran og forbi det utvendige forbenet. Det innvendige bakbenet skal trå frem innunder hestens vekt og følge samme spor som det utvendige forbenet, mens hesten senker den innvendige hoften og byr godt frem med god spent.

b) Versade flerspent

Versade utføres i samlet trav. Forløperne posisjoneres slik at utvendige forløpers hale er rett foran stanghestens hode. Forløpernes skuldre tas inn med en konstant vinkel på omtrent 30 grader og med en lett, men konstant bøyning i halsen. Innvendig bakben trår frem i linje mot det utvendige forbenet slik at hesten beveger seg på tre spor. Fremadbydning, rytme og samling må beholdes gjennom øvelsen. For sterk bøyning i halsen resulterer i tap av rytme og løsgjorthet. Stanghestene må forbli rette og uten kontrabøyning.

4. Bøyde spor

a) Alle hjørnepasseringer, vendinger, avvikelser, buer og volter skal utføres jevnt og uten avbrudd. Hesten skal være stilt i nakken til vendingssiden og bøyd i halsen og kroppen etter sporet den følger. I omstillinger fra en bue til den neste skal hesten rettes ut et kort øyeblikk før den stilles om. Hesten skal mykt og sikkert følge kuskens innvirkning uten å forandre gangart, rytme eller tempo.

b) **Volte** er en sirkel med diameter som oppgitt i det enkelte tilfelle.

En **åttetallsvolte** består av to like store sirkler med diameter som oppgitt i det enkelte tilfelle, forbundet med hverandre i åttetallets sentrum.

5. Overganger

Endring av gangart må alltid utføres mykt og presist med hesten i balanse og på tømme. En overgang skal utføres når (de fremste) hesten(e)s nese er ved det angitte punktet, dersom ikke annet er anvist.

6. Endring av gangart og start av øvelse

Endring i gangart, og påbegynnelse av øvelse skal skje når hesten eller fremste hest(er)s hode er ved punktet som angis i programmet.

§ 935 – Prinsipper for bedømming

1. Bedømmingen starter når ekvipasjen vender opp fra A for å starte sitt program, og slutter når kusken har hilst ved avslutning av programmet.

2. Bedømming av spann: Hestene i et par, tandem og firspann bedømmes som en helhet, og ikke som individuelle hester.

3. Lydighet og letthet: Hestene skal raskt, mykt og villig følge kuskens hjelpere uten motstand og med korrekt bøyning.

4. Regelmessighet: Regelmessigheten, renheten og rytmen i fotflytningen.

5. Kontakt: Forbindelsen i tømme mellom kuskens hånd og hesten. Den skal til enhver tid være lett, fleksibel og stabil og lik til begge tømmer.

6. Fremadbydning: Viljen til enhver tid å bevege seg energisk fremover og reagere raskt og jevnt ved endring i gangart. Hesten må bevege seg i balanse og med jevn steglengde innen samme tempo.

7. Retthet: Hesten skal holde hodet, halsen og kroppen på samme linje på både rette og bøyde spor og med vekten jevnt fordelt mellom alle fire ben.

8. Samling: Rundhet og engasjement med god haseaksjon, og reist nakke som tillater skuldrene å bevege seg med letthet. En livlig bydning gir letthet i framparten og engasjement av bakparten. Hestens energi beholdes i et noe langsommere tempo enn i arbeidstrav. Hasene er mer bøyd, krysset senket og framparten tilsvarende reist. Steget er kortere, men mer kraftfullt enn i arbeidstrav, og forbena beveger seg fra skulderen med større letthet og eleganse, som igjen resulterer i større og lettere bevegelser gjennom hele hesten. Halsen skal være mer buet. Rammen skal ikke bli kortere fordi kusken trekker tømme bakover, men fordi hesten får bevege seg frem og inn i kuskens hånd.

9. Nøyaktighet: Nøyaktighet i vendinger, sirkler/volter, serpentiner, langs firkantsporet og i buer/avvikelser.

10. Allment inntrykk

Det er fem rubrikker på slutten av dommerprotokollen for å sette karakterer for allment inntrykk:

- **Gangarter**
Regelmessighet og frihet (for flerspann: Gangartene holdes av alle hestene). Kvaliteten i gangen i hver øvelse markeres under den aktuelle øvelsen. Karakteren for allment inntrykk må reflektere gangarter og overganger gjennom hele programmet. Vurderingen av gangartene gjelder alle hestene i spannet.
- **Fremadbydning**
Bevegelse fremover, engasjement av bakparten (for flerspann: Alle hestene arbeider). Graden av engasjement kan variere mellom øvelsene og gangartene, men karakteren for fremadbydning må reflektere hestens utførelse gjennom hele programmet.
- **Lydighet og letthet**
Positivt svar på hjelperne – villig og uten motstand. Korrekt bøyning og stilling, løsgjorthet, samling og aksept av bittet.
- **Kusken**
Bruk av hjelpere, håndtering av tømmer og pisk, sittestilling på vognen, korrekt utførelse av øvelsene (figurene). Karakteren må reflektere det gjennomgående nivået av nøyaktigheten og av kvaliteten i overgangene.
- **Presentasjon**
Fremtreden av kusk og grooms, puss, kondisjon og tilpasning, samt helhetsinntrykket av hest(er), seletøy og vogn. Eventuelle straffepoeng for mangler eller feil ved utstyret angis til slutt.

§ 936 – Dømming og resultatberegning

1. Dersom ekvipasjen starter dressurprogrammet senere enn 60 sekunder etter at startsignalet er gitt, blir det ilagt straffepoeng eller eliminering.

Dersom ekvipasjen starter før startsignalet eller m signal er gitt, medfører det straffepoeng.

2. Halthet og uren gangart

a) Dersom hoveddommeren finner at en hest viser *tydelig halthet*, som ikke kan forklares som en mer eller mindre tilfeldig urenhet i gangen, skal den elimineres fra Dressurkonkurransen. Kusken skal straks informeres om dette og forlate banen i skritt. Det kan ikke nedlegges protest mot denne avgjørelsen.

b) Hvis en hest ikke viser tydelig halthet, men hoveddommer likevel er i tvil om det er forsvarlig at hesten gjennomfører Maraton- og Presisjonskonkurransen, skal hoveddommeren informere overdommeren. Overdommeren kan rekvirere undersøkelse av stevneveterinær eller steward etter at kusken har gjennomført Dressurkonkurransen. Overdommer treffer på bakgrunn av denne undersøkelsen avgjørelse om hesten skal elimineres.

3. Bedømmingsform og karakterskala

Det tildeles poeng for hver nummererte øvelse og for hver rubrikk under «Allment inntrykk» på følgende grunnlag:

10	Utmerket		
9	Meget bra	4	Ikke tilfredsstillende
8	Bra	3	Ganske dårlig
7	Ganske bra	2	Dårlig
6	Tilfredsstillende	1	Meget dårlig
5	Godkjent	0	Ikke utført (helt mislykket)

Det kan gis halve poeng.

4. Feilkjøring

a) Hvis kusken følger den angitte linjen, men ikke lykkes i å utføre en øvelse eller holde en gangart slik som beskrevet i programmet, kan hoveddommer enten behandle det som feilkjøring (se pkt b), eller overlate til dommerne å gi en passende karakter for utførelsen av øvelsen.

Hvis kusken ikke gjør noe forsøk på å utføre en angitt øvelse, bestemmer hoveddommeren om det skal behandles som feilkjøring.

b) En feilkjøring oppstår når kusken følger en annen linje enn den som er beskrevet i programmet, eller når en øvelse utføres på feil sted eller utelates fullstendig.

Hvis kusken kjører feil, skal hoveddommer gi signal og stoppe ekvipasjen, som deretter må fortsette programmet fra det sted der feilen ble gjort. Ved behov skal hoveddommer meddele kusken hvilken øvelse som skal utføres og fra hvilket sted oppvisningen skal fortsette.

5. Ekvipasjen kommer utenfor banen

Hvis en del av ekvipasjen kommer utenfor banen, bedømmes det som unøyaktighet i øvelsen, og karakteren for øvelsen skal settes ned.

Hvis hele ekvipasjen er utenfor banen samtidig, medfører det eliminering.

6. Ulydighet

Enhver motstand mot å gå frem, sparking og steiling regnes for ulydighet og medfører straffepoeng.

7. Seletøy som løsner eller går i stykker

Hvis seletøy løsner eller går i stykker, gir hoveddommer signal til å stoppe, og en groom eller kusken må gå av for å reparere. Dersom groom eller kusk forlater vognen, medfører det straffepoeng.

8. Sammendrag av straffepoeng og eliminering i Dressurkonkurransen

Hendelse	Reaksjon
Innkjøring ved A før startsignal er gitt	5 p
Innkjøring ved A mer enn 60 sek etter at startsignal er gitt	5 p eller eliminering
Feilkjøring	1. gang 5 p 2. gang 10 p 3. gang eliminering
Kusken forlater vognen	20 p
Groom forlater vognen	1. gang 5 p 2. gang 10 p 3. gang eliminering
Kusken har ikke pisk i hånden (uansett grunn)	5 p
Kusken eller groom er ikke korrekt antrukket	5 p
Kusken eller groom mangler hjelm	Eliminering
Bandasjer eller belegg på en eller flere hester	10 p
Groom står, snakker eller viser vei	10 p
Hele ekvipasjen utenfor banen samtidig	Eliminering
Vognen velter (se definisjon i § 915)	Eliminering
Ikke tillatt hjelp	Eliminering
Hest i ikke konkurransemessig stand	Eliminering
Ulydighet: Motstand mot å gå frem, sparking, steiling	1. gang 5 p 2. gang 10 p 3. gang eliminering
Groom håndterer tømmer, pisk eller brems når vognen ikke står stille	20 p

9. Ikke godkjent resultat

Dersom en ekvipasje ikke oppnår godkjent resultat (50%) i Dressurkonkurransen, bortsett fra feilpoeng for feilkjøring, skal overdommer ta stilling til om ekvipasjen er skikket til å kjøre den påfølgende Maraton- og Presisjonskonkurransen. Overdommer kan kun utelukke ekvipasjen dersom sikkerheten og hestevelferden ellers kan komme i fare.

10. Resultatberegning

Poengsummene fra hver dommer legges sammen og deles på antall dommere. Hvis maksimal poengsum for programmet er høyere enn 160, multipliseres resultatet med en koeffisient som er angitt på det enkelte dressurprogram for å justere vekten av dressurprøven. Straffepoeng som er gitt av dommeren ved C, trekkes så fra dette tallet og gir en sum. Denne summen trekkes fra det maksimale poengtall som kan oppnås for programmet, avrundes til to desimaler og gir straffepoeng. Den ekvipasjen som oppnår lavest straffepoeng, plasseres først i Dressurkonkurransen.

Eksempel:

Sammenlagt poengsum fra alle dommerne	355,00
Delt på antall dommere: 3	118,33
Fradrag for straffepoeng fra dommer C	5,00
= sum	= 113,33

Maksimalsum for programmet – 113,33 = straffepoeng

11. Clear round

Dressurkonkurranse som enkeltkonkurranse kan bedømmes som Clear round uten rangering. Et resultat på 50% eller mer regnes som Clear round og belønnes med sløyfe (KR I § 158.1.f).

12. Dommermøte

Dersom det er et avvik på 7 prosentpoeng eller mer mellom dommernes resultater for noen ekvipasje, skal klassens hoveddommer vurdere behovet for og eventuelt gjennomføre et møte mellom klassens dommere. Formålet er ikke å påvise feil, men å avklare årsaken til avviket og utvikle kompetansen hos de aktuelle dommerne. Ingen karakterer skal rettes som resultat av dommermøtet. Dommermøteskjema skal fylles ut og legges ved stevnerapporten.

KAP 4 – MARATON

§ 940 – Generelt

1. Hensikten med Maratonkonkurransen er å teste hestenes kondisjon, utholdenhet og trening, samt kuskens kjøredyktighet og evne til å holde foreskrevne gangarter og tempi.

2. Funksjonskontroll

a) Funksjonskontroll innebærer en kontroll av at vogn, seletøy og annet utstyr oppfyller kravene i §§ 924–925.

b) Funksjonskontroll er ikke obligatorisk i klasse VB og VA.

c) I andre klasser skal hver ekvipasje møte til funksjonskontroll senest 15 minutter før ekvipasjen skal starte i Maratonkonkurransen. Ekvipasjer som ikke møter innen fristen, kan elimineres. Funksjonskontrollen utføres av overdommeren eller en annen person overdommeren har utpekt.

d) Resultatene av funksjonskontrollen skal føres inn i en protokoll, som skal overleveres overdommeren straks kontrollen er ferdig. Dersom en ekvipasje har slike mangler ved utstyret at sikkerheten settes på spill, skal overdommeren pålegge kusken å utbedre dette før start. Kusken kan også gis pålegg om å utbedre andre mangler og avvik. Om ekvipasjen starter uten at pålagte utbedring er foretatt, skal ekvipasjen elimineres og kusken ilegges skriftlig irettesettelse.

§ 941 – Maratonbanen

1. a) En full maratonbane kan bestå av tre etapper, som benevnes A, forflytning (T) og B. I etappe A er gangarten fri, i forflytningsetappen er gangarten fri, og i etappe B er gangarten fri med følgende unntak: Etter siste hinder, men maks 300 m fra mål, er gangarten skritt eller trav. Hvis grensen på 300 m ligger inne i et hinder, kan ekvipasjen stoppe innen 30 meter etter hinderet for å reparere utstyr uten å få straffepoeng. Et 30 metersmerke skal markere denne sonen.

Lengder og tempi for hver etappe: se § 944.1 og 2. Optimaltiden for forflytningsetappen bestemmes av Teknisk delegat i samråd med arrangøren.

b) Den totale lengden av banen skal ikke overstige 15 km, inklusiv korteste kjørbare vei i hinder. Transportstrekninger mellom etappene regnes ikke med. B-etappen skal motsvare ca 1 km pr hinder.

2. Naturlige hinder i form av gjerdeåpninger, skarpe svinger, vann og bratte bakker kan legges inn på alle etapper. Bakker bør unngås i forflytningsetappen.

3. På etappe B kan kunstige hinder komplettere naturlige hinder. Hvert hinder omgis av en straffesone. Innenfor straffesonen blir ekvipasjen straffet for kjørefeil og påløpt tid.

4.a) START-skilt på hver etappe må plasseres slik at ekvipasjen kan starte fra holdt. Ved avslutningen av hver etappe skal det være et MÅL-skilt.

b) Før etappe B skal det være en passende plass for obligatorisk pause.

c) Før etappe B kan det settes opp et separat hinder for oppvarming. Hver ekvipasje kan bruke dette hinderet i inntil 2 minutter. Groom(er) må være på vognen ved bruk av hinderet. Groom(er) kan gå av vognen når denne står stille. Oppvarmingshinderet skal overvåkes av en hindervakt eller Steward.

5. Hele banen skal merkes med tydelige retningsmerker, som bør plasseres på høyere side av kjøreveien, for eksempel svarte piler på gul bunn. På etappene A og B skal avstandsmarkeringer settes ut for hver kilometer fra starten på etappen.

6. Røde og hvite skilt (flagg) skal markere alle obligatoriske passeringer i banen, så som start, mål, eventuelle pliktporter og inngang og utgang i straffesoner rundt hindrene.

Pliktporter skal nummereres fortløpende innenfor hver etappe og må være klart synlige på en fornuftig avstand. Pliktportene skal være markert og nummerert på banetegningen. Ekvipasjene må passere markeringene med rødt skilt på høyre side og hvitt skilt på venstre side med det korrekte antall personer på vognen, jf. § 924. Dersom en feilpassering rettes opp før neste pliktport eller hinder passerer, straffes ekvipasjen kun med den medgatte tiden. Dersom en obligatorisk port ikke passerer korrekt, medfører det eliminering. Hinderdommer skal notere at hver passeringsport passerer i riktig retning, i riktig rekkefølge og med riktig antall personer på vognen.

7. Inspeksjon av maratonbanen

a) Minst 7 dager før konkurransen må baneområdet være tilgjengelig for inspeksjon.

b) Når sekretariatet åpner på stevnets første dag, skal kart over banen med mål og tegninger av hindrene være tilgjengelige for dommere, funksjonærer og deltagere. Kartet skal angi plassering av hindre og pliktporter. Kartet og hindertegningene skal være slik utformet at de gir et godt inntrykk av banen og hindrene, og gjøre det enkelt å følge løypa ute i terrenget. Kartet skal følges av et kjøreskjema som angir hvilke hindre og porter som gjelder for de respektive klasser, samt rekkefølge for passeringer og tider for etappene.

c) Når banen er offisielt åpnet, kan deltagerne fritt inspisere banen når de ønsker det. Deltagerne må holde seg til banens veier og spor i overensstemmelse med banetegning og banens pliktporter, og rette seg etter stevneledelsens bestemmelser om at deler av banen kan være stengt for motortrafikk.

d) Etappene er stengt for inspeksjon av deltagerne når den første ekvipasjen har startet på A-etappen. Hindrene er stengt for inspeksjon av deltagerne når den første ekvipasjen har startet på B-etappen.

e) Uvedkommende kjøretøy av ethvert slag er forbudt i straffesonene. NRYF kan gi dispensasjon for funksjonshemmede fra forbud mot bruk av motoriserte og andre kjøretøyer.

8. Det skal være forsvarlig skille mellom publikum og ekvipasjene når den første deltageren har startet i Maratonkonkurransen.

§ 942 – Maratonhinder

1. Antall hinder i ulike klasser

<i>Klassenivå</i>	<i>Etapper</i>	<i>Antall hinder</i>	<i>Antall porter</i>
<i>Utdanningsklasse</i>	A, B	2-4	3, valgfritt med 4
Lette klasser	A, B	3-5	4, valgfritt med 5
Middels klasser	A, B	5-7	5, valgfritt med 6
Vanskelige klasser	A, B	6-8	6

For Maratonkonkurransen er tempo og banelengder i hht § 944.1 og 2. For endagsstevner bør etappenes lengde ligge så tett på minimum lengde som etappens beskaffenhet tillater.

2. Avstanden mellom hindrene skal være minst 200 m, og siste hinderet skal være minimum 300 m fra mål på etappe B, såfremt ikke Teknisk delegat godkjenner unntak. Dersom Teknisk delegat godkjenner at mål B ligger mindre enn 300 meter fra siste hinder, skal det merkes 300 meter til mål.

Dersom det er mindre enn 300 meter fra siste hinder til mål, kan ekvipasjen stoppe innen 30 m-skiltet etter hindrets utgang for å reparere eller feste seletøy, uten å få straffepoeng.

3. Et hinder består av forskjellige deler (stolper, vann, trær, sandbanker etc.) med en eller flere obligatoriske porter. Hinder kan konstrueres hvis det ikke finnes naturlige deler, eller lages ved å forstørre eller forsterke naturhinder. Det må ikke brukes hinderdeler som kan være farlige for hestene. Hvis banebyggeren bruker noe i hinderet som kan virke skremmende på hestene, må han lage en passende alternativ vei som gir tilstrekkelig plass for hestene til å kunne fullføre hinderet uten å bli skremt. Hinder må konstrueres av kraftig materiale, som ikke kan knekkes eller flyttes under konkurransen.

4. Konstruerte vannhindre må ikke være dypere enn 30 cm. For naturlig vann kan Teknisk delegat tillate en maksimal dybde på ca. 50 cm. Underlaget i alle vannhindre må være fast. Stolper og gjerder må settes opp i åpne vannhindre for å hindre at hestene går ut i dypt vann.

5. Hinderporter markeres med par av røde og hvite markeringer (skilt) med rødt til høyre. Porter som skal kjøres i en bestemt rekkefølge, markeres A, B, C osv. (maks. F). Portenes bakside kan markeres med liten bokstav a, b, c osv. (maks. f). Porter som skal kjøres i valgfri rekkefølge, markeres ikke med bokstaver. Ingen port kan være smalere enn 2,50 m, og minst én vei gjennom hele hinderet skal være minimum 2,50 m bred. Hinderets porter inkludert markering skal være minst 1,30 m høye. Maksimal lengde for et hinder er 250 meter målt på kortest mulige kjørevei.

6.a) Rundt hvert hinder skal det være en straffesone som markerer hinderet, unntatt der hvor naturlige eller permanent bygde innretninger virker som naturlig avgrensning og Teknisk delegat godkjenner dette. Straffesonen skal markeres med plastbånd e.l. som ikke på noen måte hindrer ekvipasjene, men som tydelig markerer området som stengt for publikum. Markeringen skal omfatte en sikkerhetssone ved inn- og utkjøring, som bør være 10 m. Inn- og utganger til straffesonen markeres med obligatoriske skilt uten bokstavpåtegning.

b) Punktet 30 meter etter målstreken for hvert hinder skal være markert med et skilt. Innenfor denne sonen på 30 meter kan ekvipasjen stoppe for justeringer, reparasjoner el. Avsteget groom må være tilbake på vognen innen vognens bakerste aksel passerer 30 m-skiltet.

Se skisse i Tillegg 3. Når noen del av ekvipasjen har kjørt inn i straffesonen, kan straffepoeng gis ifølge § 945.4.

7. Hinder med rivbare deler er tillatt. Ekvipasjen ilegges straffepoeng for hver del som rives. Forsøk på å hindre at en rivbar del faller, medfører straffepoeng. Banebygger kan velge hva som skal brukes som rivbar del, men baller som brukes i presisjon er å foretrekke. Rivbare deler skal ikke kunne forstyrre eller skade hesten. Holderen for baller må være 45-55 mm, utformet slik at ballen ikke hviler på hinderet og være festet til hinderet. Det må ikke være mer enn 24 rivbare deler totalt på faste hindre. Mobile hindre skal ha 1 rivbar del per hinderelement og telles ikke med i maksantallet på 24.

8. Groom(s) skal følge med på vognen gjennom hele hinderet.

9. Hinderdommeren skal ta tiden, så nøyaktig som mulig i henhold til reglene i § 943.8. Tillatt tid for alle hinder er 5 minutter. Om ekvipasjen ikke lykkes i å passere hinderet og forlate straffesonen gjennom utgangsskiltene innen denne tiden, blåser hinderdommeren to støt med sin fløyte for å markere at ekvipasjen elimineres. Kusken kan kjøre i en hvilken som helst gangart innenfor straffesonen.

10. Hele ekvipasjen må passere portene i et hinder i riktig rekkefølge. Portene i et hinder er «frie» når ekvipasjen har passert dem i riktig retning og rekkefølge. Kusken kan deretter kjøre igjennom dem igjen i hvilken som helst retning; dvs. ekvipasjen må først passere A i riktig retning innen han passerer B. A er nå «fri», og han kan passere der på nytt i hvilken som helst retning, osv. Ekvipasje som kjører feil, blir eliminert om ikke kusken korrigerer feilen før straffesonen forlates. Alle porter er «frie» fra det tidspunkt feilen ble begått («fullbyrdet») til den er rettet opp. Feilen rettes opp ved å kjøre den porten som ble passert feil, og de resterende porter i hinderet i riktig rekkefølge og retning. En port regnes ikke som passert (riktig eller feil vei) før hele ekvipasjen har passert flagglinjen.

Eksempel: Ekvipasjen passerer port A og B, men kjører så D uten å ha kjørt C først. For å rette feilen må ekvipasjen kjøre C før den igjen kjører D og resten av portene.

11. Følgende regnes som feil i hinderet:

a) ikke kjøre inn i straffesonen mellom de obligatoriske inngangsskiltene

b) ikke kjøre alle porter i riktig rekkefølge

c) passering av en port i feil retning

d) passering av en port i feil rekkefølge

e) ikke å ha kjørt ut av straffesonen mellom de obligatoriske utgangsskiltene

12. Alle avgjørelser om hvorvidt en ekvipasje er eliminert eller ikke, ligger helt på overdommeren. Frem til slik avgjørelse er truffet, har derfor en kusk rett til å forsøke å gjennomføre hele banen under alle omstendigheter, bortsett fra om hinderdommer har registrert at vognen velter inne i et hinder, og når han ikke har forlatt et hinder innen tillatt tid, jf. § 942.9. Se likevel KR I § 123 om pressing av halte og slitne hester. Enhver hendelse som kan gi grunn til eliminering, må rapporteres til overdommeren, som kan eliminere ekvipasjen.

§ 943 – Start, tid, tidtaking og gangarter

1. Starttid for etappe A

- a) Dersom ekvipasjen ikke er klar til å starte 60 sekunder før offisiell starttid, skal overdommeren undersøke bakgrunnen og avgjøre om ekvipasjen skal elimineres.
- b) Dersom en ekvipasje starter etter sin offisielle starttid, skal den reelle starttiden noteres, og overdommeren skal øyeblikkelig informeres. Ekvipasjen skal ilegges straffepoeng for forskjellen mellom offisiell og reell starttid.
- c) Ekvipasjen får ikke starte dersom det er mindre enn 2 minutter igjen til offisiell starttid for neste ekvipasje. For den siste startende i klassen gjelder samme tidsgrense i forhold til starttiden en påfølgende ekvipasje ville ha hatt.

2. Følgende begreper brukes vedrørende tid:

- a) **Optimaltid** er uttrykk for den *laveste hastigheten*, uttrykt i meter pr. min., jf. spesifikasjonene for aktuell klasse og etappe, dvs. den lengste tid ekvipasjen får bruke på aktuell etappe *uten å få straffepoeng*. Optimaltiden utregnes slik: F.eks. hastighet 225 m/min, banelengde 5625 meter. $5625 : 225 = 25$ (minutter).
- b) **Tillatt tid** er optimaltiden x 2 på etappe B. Tillatt tid er optimaltid pluss 20% på etappe A og forflytningsetappen. Tillatt tid er ett uttrykk for den *laveste hastigheten*, dvs. den lengste tiden ekvipasjen får bruke på den aktuelle etappen *uten å bli eliminert*.
- c) **Minimumstid** er optimaltiden minus 2 minutter på etappe A og minus 3 minutter på etappe B, og er uttrykk for den *høyeste hastigheten*, dvs. den korteste tiden ekvipasjen kan bruke på en aktuelle etappen *uten å få straffepoeng*. Det er ingen minimumstid for forflytningsetappen.

3. Tiden for hver etappe beregnes i overensstemmelse med spesifikasjonene for den aktuelle klassen, slik de er angitt i § 944.1 og 2. Det bør settes opp en tidstabell for hele Maratonkonkurransen, som viser start og beregnet målpasering for hver ekvipasje, på hver etappe og for de obligatoriske pausene, jf. § 945. Se eksempel i § 944.1.

4. Konkurransen er bl.a. en prøve i tempi, og derfor gis det straffepoeng for ekvipasjer som passerer mål *før minimumstiden* og *etter optimaltiden* på etappene A og B, og som passerer mål *etter optimaltiden* på forflytningsetappen.

5. Tiden på den enkelte etappe skal registreres av tidtakere ved start og mål. Tiden skal registreres på synkroniserte tidtakerur hvor målpaseringstiden kan «fryses» uten at uret stoppes, eller ved automatisk tidtakerutstyr.

Der automatisk tidtakerutstyr benyttes, kan OD bestemme at:

- Det skal brukes manuelt registrert tid på en eller flere ekvipasjer ved svikt i en eller flere brikker.
- Det skal brukes manuelt registrert tid for hele klassen i en eller begge etapper ved svikt i en eller flere tidtakerbokser.

6. Ved start på etappene skal tidtakeren telle ned ekvipasjen. Ekvipasjen må starte hver etappe fra holdt med forreste hest bak startlinjen. Ved inngang til og utgang fra straffesoner og ved målpasering (alle etapper) tas tiden når første hests nese passerer mellom rødt og hvitt skilt på det aktuelle stedet. Det kan før konkurransen ved oppslag bestemmes annet målepunkt på ekvipasjen.

7. Alle bevisste forsøk på å holde optimaltiden ved å bruke annen gangart enn foreskrevet, medfører eliminering.

8. Tid i hinderet

a) **Tidsgrensen** i et hinder er 5 minutter. Hvis en kusk ikke har gjennomført hele hinderet og kjørt ut av straffesonen innen tidsgrensen, skal hindervakten fløyte to ganger i en fløyte for å gi melding til kusken om at tidsgrensen er nådd. Kusken skal da forlate hinderet så hurtig som mulig, med assistanse om nødvendig. Ekvipasjen er da eliminert fra Maratonkonkurransen.

b) Tiden gjennom hinderet skal tas i hundredels sekunder, uansett om det er elektronisk eller manuell tidtaking.

Der automatisk tidtakerutstyr benyttes, kan OD bestemme at:

-Det skal brukes manuelt registrert tid på en eller flere ekvipasjer ved svikt i en eller flere brikker.

-Det skal brukes manuelt registrert tid for hele klassen i et eller flere hinder ved svikt i en eller flere tidtakerbokser.

c) Tiden for alle hinder legges sammen for deretter å omregnes til straffepoeng.

§ 944 - Lengder for etappene og tempi (optimaltid) for Maratonkonkurransen

1. Lengde på etappene (likt for hest og ponni)

Klasse	A-etappe	Forflytningsetappe	B-etappe
Utdanning	2000m-5000m***	800m-1000m*	3000m-5000m**
Lett	4000m-6000m***	800m-1000m*	4000m-6000m**
Middels	4000m-6000m***	800m-1500m*	5000m-8000m**
Vanskelig og Elite	5000m-8000m***	800m-1500m*	6000m-9000m**

*Ved spesielle forhold ved stevneplassen kan TD tillate en kortere forflytningsetappe enn angitt.

** Ca 1 km pr hinder (antall hinder se § 942.1).

*** Ved spesielle forhold ved stevneplassen kan banebygger og TD i samråd tillate en kortere A-etappe enn angitt.

2. Tempo på etappene

Klasse	Hest		Ponni kat 1 og 2		Ponni kat 3		Ponni kat 4	
	A-etappe	B-etappe	A-etappe	B-etappe	A-etappe	B-etappe	A-etappe	B-etappe
Utdanning	12 km/t	12 km/t	11 km/t	11 km/t	10 km/t	10 km/t	9 km/t	9 km/t
Lett	13 km/t	13 km/t	12 km/t	12 km/t	11 km/t	11 km/t	10 km/t	10 km/t
Middels	13 km/t	13 km/t	12 km/t	12 km/t	11 km/t	11 km/t	10 km/t	10 km/t
Vanskelig	14 km/t	14 km/t	13 km/t	13 km/t	12 km/t	12 km/t	11 km/t	11 km/t

Ut fra terreng kan tempo settes ned av Teknisk delegat. Dette skal bekjentgjøres på tydelig måte og helst i stevneinvasjonen.

3. Eksempel på baneinndeling Maratonkonkurranse Lett klasse hest

Etappe	Gangart	Lengde meter	Tempo km/time	Optimal-tid	Minimums-tid
A	Fri	4000	14	17:08 min.	15:08 min.
B	Fri (Fra siste hinder/300 m skritt el. trav)	5000	13	23:05 min.	20:05 min.
Total		9000		40:13 min.	

4. Alternativ til A-etappe (kontrollert oppvarming)

Som alternativ til A-etappe kan det benyttes et oppvarmingsområde på minimum 1200 kvadratmeter (20x60 m). Det kan være maksimum 3 ekvipasjer samtidig på området for utdanning og lett klasse, og maksimum 4 ekvipasjer samtidig for middels og vanskelig klasse. Antallet ekvipasjer kan økes med 1 for hver gang området økes med 1000 kvadratmeter.

Det skal være steward og veterinær til stede ved oppvarmingsområdet for B-etappen. Ekvipasjer i klassene utdanning og lett skal være på oppvarmingsområdet fra minimum 20 minutter før start B. Middels og vanskelig skal være på oppvarmingsområdet fra minimum 30 minutter før start B. Ekvipasjen skal være i bevegelse under hele oppvarmingstiden. Korte stopp for tilpasning/justering av utstyr er tillatt. Hestebesiktning og kontroll av bitt/seletøy 10 minutter før start er obligatorisk.

§ 945 – Straffepoeng

1. Straffepoeng for tid

- På alle etappene (A, forflytningsetappe og B) – for overskridelse av optimaltiden.
- På etappene A og B – for underskridelse av minimumstiden.
- I maratonhinder – den totale tid brukt i alle hindre legges til grunn for utregningen.
- På alle etappene (A, forflytningsetappe og B) – for overskridelse av tillatt tid i den enkelte etappe: Eliminering fra Maratonkonkurransen.
- Etter maratonkjøringen adderes ekvipasjens straffepoeng for etapper og hinder, og summen angis med to desimaler.

2. Straffepoeng på etappene

a) Feil gangart. Dersom én eller flere av hestene bryter over i en annen gangart enn den som er angitt for etappen, og ikke korrigeres innen 5 sekunder, ilegges ekvipasjen straffepoeng for hvert tilfelle. For hver ytterligere 5-sekunders periode med feil gangart, påløper nye straffepoeng.

b) Stopp mm. En ekvipasje som stopper på grunn av ulykke eller hendelser utenfor kuskens kontroll, ilegges ikke straffepoeng. Ekvipasjer som stopper av andre grunner, ilegges straffepoeng for hver påbegynt periode på 10 sekunder som ekvipasjen gjør holdt. Holdt for nødvendig reparasjon av vogner eller seletøy kan kun gjøres innenfor 30 sekunder direkte etter hvert hinder, unntatt ved akutt sikkerhetsrisiko.

Ekvipasje som etter siste hinder eller mellom 300-metersmerket og mål i etappe B uten grunn stopper, kjører i sirkel eller sikksakk, eller forlater sporet på en eller annen måte, får straffepoeng pr hendelse.

c) Forlate vognen. Hvis det pga været eller terrenget er nødvendig av hensyn til hesten, kan overdommeren tillate at groom for ponniekvipasjer og enspent hest følger med til fots på nærmere angitte strekninger i etappene. Ellers gjelder følgende:

På etappe A og utenfor hinder i etappe B gis det straffepoeng per gang en groom eller kusk stiger av vognen uten at den står stille.

Dersom groom eller kusk forlater vognen innenfor hinder i B-etappen, gis det straffepoeng i henhold til § 945.3.

Kusken og alle grooms må være på vognen når den passerer start og mål, samt alle pliktporter på hver etappe. Overtredelse gir straffepoeng for hver groom og for kusken per gang.

d) Ødelagt vogn/seletøy

Manglende eller fraspent kobbelt eller trekkliner ved mål på etappe B medfører straffepoeng for hvert tilfelle.

Brukket eller frakoblet stang/drag eller bitt ved mål på etappe B medfører eliminering.

Vognen skal passere mål på etappe B trukket av det antall hester, og med det antall hjul som gjelder for klassen, ellers blir ekvipasjen *eliminert*. Ødelagte eller manglende hjulbelegning/dekk aksepteres.

e) Veltet vogn

Velt av vogn medfører eliminering uansett hvor det skjer (se definisjon i § 915).

f) Dersom pisk ikke er med på vognen, gir dette straffepoeng for hver enkelt etappe. Dersom andre enn kusken håndterer pisk, medfører det straffepoeng.

g) Feilregistrering. Feil begått på etappene skal registreres av tidtaker eller assistent og rapporteres til dommeren.

3. Straffepoeng i straffesonen

Når noen del av ekvipasjen har kommet inn i straffesonen på et maratonhinder, straffes ekvipasjen etter følgende:

Hendelse	Reaksjon
Brudd på regler der annen reaksjon ikke er gitt	Eliminering
Noen på vognen mangler sikkerhetshjelm	Eliminering
Noen på vognen over 18 år mangler sikkerhetsvest eller ryggskinne	Eliminering
Noen på vognen under 18 år mangler sikkerhetsvest	Eliminering
Noen på vognen ikke bruker lamgbukse	10 p
Vognens vekt avviker fra minimumskrav	Eliminering
Ikke foreskrevet antall grooms på vognen ved passering av pliktporter, start eller mål i hver etappe	5 p per gang
Kusk ikke på vognen ved passering av pliktporter, start eller mål i hver etappe	20 p per gang
Hest ikke skikket til å fortsette	Eliminering
Riv av rivbar del	2 p
Hindrer at rivbar del faller	10 p
Uautorisert bruk av motorisert kjøretøy, sykkel og lignende	Skr. irettesettelse 1. g, deretter utelukkelse
Start etappe A etter offisiell starttid	0,25 per/sek
Anvendt tid på etappe A og B mindre en minimumstiden	0,25 per/sek

Anvendt tid på etappe overskrider tillat tid	Eliminering
Anvendt tid på etappe overstiger optimaltiden	0,25 per/sek
Anvendt tid i hinder (sum av anvendt tid i alle hinder)	0,25 per/sek
Ikke passert gjennom pliktport eller hinder i riktig rekkefølge	Eliminering
Avvik fra angitt kjørevei eller gangart fra 300 m-merket eller fra siste hinder til mål uten gyldig grunn (sikksakk-kjøring, galopp, holdt og lignende)	10 p
Feil gangart ikke rettet innen 5 sek	1 p pr påflg 5 sek og pr gang
Groom går av vogn i bevegelse på A- og forflytningsetappe og på B-etappe utenfor hinder	5 p per gang
Kusk går av vogn i bevegelse på A- og forflytningsetappe eller B-etappe utenfor hinder	20 p per gang
Uten akutt sikkerhetsmessig grunn stopper eller blir stående, for hvert påbegynte 10 sek. (Unntak innenfor 30 m-sonen etter hvert hinder, se § 942.6.)	1 p
Groom håndterer tømmer, brems eller pisk uten at vognen står stille	20 p
Vognen mangler hjul ved målpassering B-etappe	Eliminering
Kobler eller trekkliner mangler eller er fraspent ved målpassering B-etappe	10 p per mangel
Stang, drag eller bitt er brukket eller koblet av	Eliminering
Færre hester en angitt ved målpassering B-etappe	Eliminering
Pisk mangler på vognen	5 p per etappe
Hele ekvipasjen kjører inn i hinder på annet sted enn gjennom innport	Eliminering
Hele ekvipasjen kjører ut av hinder på annet sted enn utport	Eliminering
Hinderport kjøres i feil retning eller rekkefølge uten å rette feil	Eliminering
Rettet feilkjøring i hinder (se definisjon i § 942.10)	20 p per gang
Hele ekvipasjen kjører ut gjennom utport uten å ha kjørt alle porter	Eliminering
Groom ikke på vognen ved passering av innport i et hinder	5 p per gang
Groom stiger ikke på igjen direkte etter utport i et hinder	5 p per gang
Groom har begge ben i bakken i et hinder	5 p per gang
Kusken har begge ben i bakken i et hinder	20 p per gang
Vognen velter (se definisjon i § 915)	Eliminering
Groom leder hest gjennom et hinder	25 p per gang
Hest kobles fra og leies gjennom et hinder	Eliminering
Maksimumstiden i et hinder overstiges (5 min.)	Eliminering
Ikke tillat hjelp fra utenforstående	Eliminering
Bevisst drøyning av tiden på transportetappen mellom A- og B-etappen	Eliminering

4. Eliminering av andre grunner

- a) Hele ekvipasjen må passere mållinjen på etappe B med samme antall hester som ved start og med alle hjulene rullende.
- b) Feil vekt på vogn medfører eliminering.

- c) Hest som ikke er i konkurransemessig skikk til å fortsette, elimineres (KR I § 122).
- d) Andre brudd på regelverket kan medføre eliminering i henhold til KRI eller KR IX.

§ 946 – Hvilepauser

1. Før B-etappen skal det være en obligatorisk pause på minst 10 minutter, eller minst 5 minutter ved kontrollert oppvarming (jf. §944.4). I den obligatoriske pausen foretas 2. besiktning (jf. § 926.4). Under denne pausen tillates avstigning for samtlige på vognen.
2. Vann skal være tilgjengelig ved de obligatoriske pausene. Svamper og bøtter må deltakerne selv sørge for.

§ 947 – Resultatrekkefølgen

Ekvipasjen med lavest samlet straffepoengsum på etappe A–B er vinner. Ved like poeng skal deltagere med lavere sammenlagte poeng på B-etappen plasseres foran.

KAP 5 – PREISJONSKONKURRANSE

§ 950 – Generelt

1. Hensikten med Presisjonskonkurransen er å teste hestenes kondisjon, lydighet og smidighet etter Maratonkonkurransen, og kuskens dyktighet og kompetanse.

2. Presisjonskonkurransen finner sted på en avgrenset bane, som helst skal være ca. 40x100(80)m eller en tilnærmet lik flate.

Ridehus eller utendørs ridebane på min 20x60 m kan benyttes der det ikke er mulig å finne annet passende område utendørs.

20x40 m ridebane innendørs eller utendørs er minste tillatte banemål.

Hvis banen ikke er avgrenset av naturlig eller permanent inngjerding, skal den av hensyn til publikums sikkerhet avgrenses med plastbånd, flyttbar rail e.l. (ikke taugjerde).

3. Presisjonskonkurransen bedømmes etter en av følgende:

- Bed. A: etter feilpoeng (A0 eller A1)
- Clear round er en spesiell form for bed. A (se § 958)
- Bed. C: etter tid (C0 eller C1)
- Presisjon over to deler
- Feil og stil

Bedømmelsesmetoden skal alltid angis i stevneinvitasjonen.

4. I kombinerte konkurranser skal Bed. A, Presisjon over to deler eller stilbedømming alltid anvendes. I Presisjonskonkurransen som inngår i kombinert konkurranse sammen med Dressur- og/eller Maratonkonkurransen, skal det ikke benyttes omkjøring. For Presisjonskonkurransen som enkeltkonkurransen kan arrangøren velge bedømmelsesmetode.

5. Vognens sporvidde skal måles av arrangør, og målene noteres i en særskilt protokoll. Dette benyttes som underlag for instruksjoner til banesjef og hinderpersonell hva gjelder hinderbredder. Dommer kan pålegge kontrollmåling etter kjøring av Presisjonskonkurransen, på enkelte ekvipasjer eller alle. Avvik fra protokollerte mål fører til eliminering.

6. Tempi

a) Tempi for utregning av maksimumstid hest m/min.

Kategori	Utdanning	Lett	Middels	Vanskelig
Énspent	190	200	220	250
Par	190	200	220	250
Firspann og Tandem	170	180	200	230

b) Tempi for utregning av maksimumstid ponni m/min.

Kategori	Utdanning	Lett	Middels	Vanskelig
Kat. 1 og 2 p Énspent og Par	180	190	210	250
Kat. 3 p Énspent og Par	160	170	200	250
Kat. 4 p Énspent og Par	150	150	180	230
Kat. 1 og 2 p Firspann og Tandem	170	180	190	230
Kat. 3 ponni Firspann og Tandem	150	160	180	230
Kat. 4 ponni Firspann og Tandem	140	140	160	210

§ 951 – Banen

1. Hinderbredde, banelengde, antall hinder mv

Klassenivå	Hinderbredde Sporvidde + xx cm	Bane 40x100(80) m	Bane 20x60 m	Bane 20x40 m	Maks antall hinder	Komb.- hinder
Utdannings- klasse	+ 30 cm	Min 300 m Maks 800 m	Ingen begrensning	Ingen begrensning	15	Maks 1
Lette klasser	+ 30 cm	Min 300 m Maks 800 m	Ingen begrensning	Ingen begrensning	20	Maks 1
Middels klasser	Énspent og par + 20 cm Firspann og tandem + 30	Min 500 m Maks 800 m	Ingen begrensning	Ingen begrensning	20	Maks 2
Vanskelige klasser	Énspent og par + 20 Firspann og tandem + 30	Min 500 m Maks 800 m	Ingen begrensning	-	20	Maks 3

Vognens sporvidde i hht Tillegg 5. Tempo i hht § 950.6.

2. a) Ved feilpoengbedømming (A), tidsbedømming (C) og stilbedømming må antall hinder ikke overstige 20.

b) For bedømmelse over to deler brukes 14-16 hindre i første del, og kombinasjonshinder kan inngå. I andre del brukes 5-7 hinder.

c) På liten bane kan det legges opp til at ett og samme hinder kan kjøres to ganger (samme eller motsatt vei).

d) På stor bane skal banens totale lengde i begge tilfeller være mellom 500 og 800 m. Ved kjøring på 20 x 60 (40) m bane er det ingen begrensninger på banelengden.

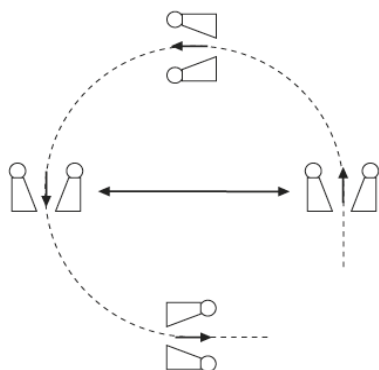
e) Maksimumstiden i så vel grunnomgangen som eventuell omkjøring beregnes etter tempi angitt i tabellen i § 950.6 etter følgende formel:

$$\text{Maksimumstid} = \frac{\text{banelengde (m)} \times 60}{\text{tempo (m/min)}} \text{ avrundet til nærmeste hele sekund}$$

3. Startlinjen skal være høyst 40 m og minst 20 m fra det første hinderet. Mållinjen skal være høyst 40 m og minst 20 m fra det siste hinderet, unntatt ved kjøring på liten bane. Start- og mållinje skal være minimum 3 meter brede.

4. Banen må bygges slik at ekvipasjene har en sjanse til å holde det oppgitte tempoet gjennom hoveddelen av banen. Enkelthindre skal ikke plasseres nærmere hverandre enn 12 m (15 m for firspann og tandem). Visse hindertyper og kombinasjon av hinder kommer uunngåelig til å senke tempoet, men slike banestrekninger skal begrenses til en liten del av hele banen.

5. Minste størrelse på volter skal være:

<i>Kategori</i>	<i>Klasse</i>	<i>Diameter</i>
Enspent og par Ponni	Utdanning/Lett	16m
	Middels	14m
	Vanskelig	13m
Enspent og par Hest	Utdanning/Lett	17m
	Middels	15m
	Vanskelig	13m
Firspann og Tandem Hest	Utdanning/Lett	21m
	Middels	19m
	Vanskelig	17m
Firspann Ponni	Utdanning/Lett	19m
	Middels	18m
	Vanskelig	17m

6. Det kan maksimalt være tre kombinasjonshinder i på stor bane og ett på liten bane.

7. Banetegning med start og mål inntegnet for samtlige klasser skal foreligge når det åpnes for besiktning av presisjonsbanen.

8. Banen skal være åpen for besiktning i minimum 30 minutter, fulgt av et tidsvindu på minst 15 minutter etter endt visning, før første ekvipasje starter. Samtlige porter som skal benyttes, skal da være satt opp. Bare dersom banen bygges om, er det ny visning for de(n) aktuell(e) klasse(e). Ytterligere besiktning kan ikke kreves. All besiktning av banen skal skje til fots. På konkurransedagen kan kun kusker med én medhjelper av gangen, lagledere og trenere

besiktige banen, utenom OD, TD, dommere, banebyggere og nødvendige funksjonærer. Denne besiktningen av banen må skje i pent antrekk.

9. Fremkjøringsplass med øvelshinder skal være tilgjengelig, adskilt fra publikum. Steward skal være tilstede så lenge fremkjøringsplassen er i bruk.

§ 952 – Hinder

1. Det er ikke tillatt med noe hinder som gjør rygging nødvendig.
2. Hvert hinder må nummereres og være markert med rød markering til høyre og hvit markering til venstre, plassert høyst 20 cm fra hver side av hinderdelene eller satt rett på kjeglene. I et kombinasjonshinder må hver del ha røde og hvite markeringer og være merket A, B osv. Markeringene regnes som en del av hinderet. Straffepoeng og tilleggstid gis ved riv eller forflytning som gir behov for oppbygging.
3. Alle hinder som består av ett par kjepler, er enkelthinder. Alle andre hinder er kombinasjonshinder. Det kan ikke forekomme mer enn tre kombinasjonshinder på en bane.
4. Hinder med mindre enn 12 m (resp. 15 m) mellom markeringene, som «sikksakk», serpentin osv., må alltid markeres som et kombinasjonshinder og kan bestå av høyst fire par hindermarkeringer.

5. Enkelthinder

a) Markeringene (kjeglene) må være av lik type og minst 30 cm høye og lagd av holdbart plastmateriale, se Tillegg 5. En ball skal plasseres i en nedsenkning på toppen av markeringen, slik at ballen kun rives om markeringen berøres. Om ballen rives eller ekvipasjen ikke passerer mellom kjeglene, gis det straffepoeng. Ballene skal ha tilnærmet lik vekt og størrelse. Om andre typer av enkelthindre benyttes, må dette angis i stevneinvitasjonen. Eksempel på enkelthinder i Tillegg 6.

b) Avstanden mellom markeringene skal være ifølge § 951.1. Vognenes sporvidde fremgår av § 924.4. Kjeglenes plassering skal være markert på bakken slik at en kjeple (innerkjeple i sving) har en konstant posisjon gjennom hele konkurransen. Markering på bakken gjøres slik at hinderets retning ikke forandres i forholdet til andre hinder.

c) En oxer består av to par kjepler på en rett linje. Avstanden mellom det første settet av kjepler og det andre settet er mellom 1,5 og 3 meter, etter hva banebyggeren bestemmer. Det første paret nummereres, mens sett nummer 2 markeres med rødt og hvit. Oxeren kan krysses. Se Tillegg 5. Det kan bygges opptil 10 oxere på samme bane.

Maksimum straffepoeng for riv i en oxer er 3 poeng.

d) For inntil to enkelthinder kan det tilbys et alternativt hinder. Se tillegg 5 (T5-2). Ved alternativt port skal den lengste veien måles.

e) Opptil 10 porter kan være 5 cm trangere enn oppgitte mål. Disse portene må være godt markert. Eksempel på markering: Kjepler i annen farge enn de øvrige, teip på kjeglene i en farge som vises godt.

6. Kombinasjonshinder

a) Et kombinasjonshinder, bortsett fra serpentin og sikksakk, dobbel U og dobbel boks, kan bestå av høyst tre par markeringer merket med bokstaver.

b) Et kombinasjonshinder kan konstrueres av valgfritt antall markeringer. Hinderets deler må være nedrivbare og mellom 40 og 60 cm høye. Kombinasjonshinder skal konstrueres slik at riv av én del ikke påvirker andre deler av kombinasjonen.

c) Andre kombinasjonshinder enn serpentine, sikksakk, dobbel firkant og dobbel U kan ikke være lengre enn 30 m målt langs midten av sporet. Hver gruppe av markeringer eller hinderdeler må henføres til noen av bokstavmarkeringene. Tegningene i Tillegg 6 viser hvordan kombinasjonshindrene skal utformes.

7. Tillatte kombinasjonshinder (jf Tillegg 6-8)

a) Hinder i form av en **enkel eller dobbel L, enkel eller dobbel U, enkel eller dobbel boks, enkel eller dobbelt T** osv. Avstander og bredder fremgår av Tillegg 10.

b) **Serpentine** av høyst fire stolper eller kjegler med fire rivbare markeringer på annenhver side, merket A–D. Avstander og bredder fremgår av Tillegg 7.

c) En **sikksakk** består av inntil fire par markeringer satt med annenhver venstre og høyre kjegele i en rett linje, der fronten, midten eller bakkanten av kjegele kan danne senterlinje. Avstander og bredder mm fremgår av Tillegg 7.

d) **Bølge**. Se tillegg 7.

e) **Trekant**: Tre par markeringer satt i en trekant, med variabel utflagging merket A-B-C. Kjegeleavstand og bredder se Tillegg 7.

f) **Vannhinder**, med en bredde av minst 3 m og skrå sider og en vanndybde på mellom 20 og 40 cm med rivbare markeringer ved inn- og utkjøring, merket A og B, hvert par med innbyrdes avstand på minst 2,5 m. Se Tillegg 8. Når vannhinder inngår, skal det stå i stevneinvitasjonen.

g) **Trebro** eller bro av lignende passende konstruksjon som godkjennes av TD, med vifteformet innkjøring, høyst 20 cm over bakken, 3 m bred og maksimalt 10 m lang. Planker eller gjerde på siden er frivillig. Par av rivbare markeringer (kjegler) merket A og B skal plasseres ved inn- og utkjøring til broen, hvert par med innbyrdes avstand på minst 2,5 m. Se Tillegg 9. Når trebro inngår, skal det stå i stevneinvitasjonen.

h) **Klassenivå** for bruk av ulike kombinasjonshindre er angitt i Tillegg 6-8.

i) Kombinasjonshinder kan ikke benyttes i omkjøring.

§ 953 – Dømming

1. Start

Dersom ekvipasjen ikke har startet innen 45 sekunder fra startsignal er gitt, skal tiden begynne å gå. Dersom ekvipasjen ikke har startet innen rimelig tid etter dette, blir den eliminert og kan ilegges skriftlig irettesettelse.

Ekvipasje som starter før signal er gitt, skal blåses av og må starte på nytt. Dessuten ilegges 10 straffepoeng. Dersom ekvipasjen har problemer med å komme inn på banen, skal dommeren gi kusken tillatelse til å la noen leie hesten inn på banen.

2. Kusken skal hilse på dommeren før startsignal blir gitt, se KR I § 147.

3. Groomen må forbli sittende på sin plass mellom start- og mållinjen. Om groomen står i vognen, medfører dette straffepoeng.

4. Om en kusk kjører gjennom et hinder i feil rekkefølge eller feil vei, skal dommeren eller dennes representant gi signal etter at ekvipasjen har passert feil hinder, og ekvipasjen elimineres.

5. Hele vognen og alle hestene må passere mellom kjegele som begrenser hvert hinder. Om ekvipasjen får en ulydighet og river noen del av et hinder uten å ha slutført hele hinderet

korrekt, skal det gis signal for å avbryte kjøringen og stoppe klokkene. Hinderet gjenoppbygges, og 10 sekunder legges til ekvipasjens tid. Når hinderet er gjenoppbygd, skal signal igjen gis. Klokkene startes når ekvipasjen nærmer seg hinderet, og ekvipasjen kjører hele kombinasjonshinderet på nytt før den fortsetter kjøringen.

6. Straffepoeng gis for riv av ball (riv av begge baller i samme hinder straffes med det samme som én ball) og for riv av de rivbare delene av et kombinasjonshinder. For kombinasjonshinder gis straffepoeng for hver port som rives. I kombinasjoner med to porter kan det maksimalt gis 6 straffepoeng, med tre porter 9 straffepoeng og med fire porter 12 straffepoeng.

Straffepoeng idømmes også dersom andre markeringer, vendeflagg eller sperringer rives, berøres eller forflyttes. Rives et hinder, markering eller deler av kombinasjonshindre som ikke er ferdig kjørt, skal hoveddommer gi signal og stoppe klokken. Hinderet gjenoppbygges, og ekvipasjen gis straffepoeng og 10 sekunder tillegg til tiden. Rives hinder eller deler av kombinasjonshindre som allerede er kjørt, gis det straffepoeng.

7. Følgende gir straffepoeng i hht § 954.4:

a) Vegring. Vegring er å stoppe helt foran et hinder eller inne i et kombinasjonshinder. Om en hest stopper uten å rive hinderet og uten å rygge, *umiddelbart* fulgt av en feilfri kjøring gjennom hinderet, skal ikke ekvipasjen straffes. Om stoppet vedvarer, eller en hest rygger ett eller flere steg, frivillig eller ikke, straffes ekvipasjen for *ulydighet*.

b) Utbryting. Om hesten ikke er under full kontroll og unnviker det hinder som skal kjøres, regnes dette som utbryting. Det samme gjelder om ekvipasjen, etter at den har bydd mot et hinder, passerer den forlengede linjen av hinderet, eller en del av et kombinasjonshinder, eller den forlengede linjen av målet.

c) Ulydighet. Det regnes som ulydighet når en hest, av hvilken som helst grunn og uansett tidspunkt, nekter å gå frem (står stille eller rygger), slår med bakben, vender seg mer eller mindre om eller steiler. Andre former for ulydighet kan også forekomme.

8. Om tømmer, trekkliner, drag eller bringkobbler har løsnet eller røket, skal hoveddommeren gi signal og stoppe klokken. Kusken må la en groom stige av og reparere. Straffepoeng gis for avstigning av groom.

9. Om en ekvipasje passerer gjennom noe hinder etter å ha krysset mållinjen, skal han rapporteres til overdommeren, som kan idømme bot. Å kjøre eller forsøke å kjøre gjennom et hinder på banen før start, eller å vise hesten et hinder på banen, medfører eliminering.

10. Dersom hoveddommer på annen måte mener at en kusk har mistet effektiv kontroll over hesten, kan han velge å eliminere ekvipasjen. Denne avgjørelsen kan det ikke nedlegges protest mot.

§ 954 – Tid og straffepoeng

1. Tiden tas med stoppeklokke eller elektronisk tidtaking fra det øyeblikk første hests bringe passerer startlinjen og til første hests bringe passerer mållinjen. Tiden måles til hundredels sekunder ved elektronisk tidtaking, og tidels sekund ved manuell tidtaking.

2. Beregning av straffepoeng for overskreden maksimumstid gjøres slik: Målt tid ut over tillatt maksimumstid multipliseres med 0,5. Straffepoeng utregnes med to desimaler.

3. Maksimumstiden beregnes med en hastighet ifølge tabellen i § 950.6. Tillatt tid er det doble av maksimumstiden.

4. Nedenstående regnes som feil og straffes etter følgende:

Angivelse	Reaksjon
Overskridelse av maksimumstiden	0,5 per/sek
I presisjon over to deler, del to – hvert påbegynt sekund	1 p
Riv av enkelthinder (en eller begge baller i samme port)	3 p
Riv av 1 til 4 baller i en oxer	3 p
Riv av hver enkelt del av et kombinasjonshinder	3 p
Riv av enkelthinder som allerede er kjørt	3 p
Hvis et hinder etter det som skal kjøres, må gjenoppbygges etter rivning, gis det signal og klokken stoppes. Ved gjenoppbygging av hinder som følge av ulydighet o.l., gis signal og klokken stoppes. (straffepoeng for ulydigheten gis i tillegg)	10 sek tillegg og 3 p
Ulydighet, første gangen	5 p
Ulydighet, andre gangen	10 p
Ulydighet, tredje gangen	eliminering
Ukorrekt antrekk kusk	5 p
Ukorrekt antrekk groom	5 p
Manglende hjelm hos kusk eller groom	eliminering
Avstigning av groom, første gangen	5 p
Avstigning av groom, andre gangen	10 p
Avstigning av groom, tredje gangen	eliminering
Avstigning av kusk	20 p
Passering av hinder i feil rekkefølge	eliminering
Passering av hinder feil vei	eliminering
Passering av hinder som ikke er med i konkurransen	eliminering
Overskridelse av tillatt tid	eliminering
Start før signal er gitt	10 p og ny start
Start etter 60 sekunder fra startsignal	5p
Start etter 90 sekunder fra startsignal	eliminering
Pisk mangler på vognen	5 p
Før start vise hesten(e) eller kjøre gjennom et hinder	eliminering
Ikke passert start- eller mållinje	eliminering
Mottatt ikke tillatt hjelp	eliminering
Groom anvender tømmer, brems eller pisk uten at vognen står stille	20 p per gang
Groom står i vognen	5 p per gang
Vognen velter (se definisjon i § 915)	eliminering

5. Startrekkefølgen i omkjøring er den samme som i grunnomgangen.

§ 955 – Straffepoengbedømmelse (bed. A)

1. Prinsippet

Antall straffepoeng legges sammen for rangering av ekvipasjene. Ved like antall straffepoeng bestemmes rekkefølgen ut fra metode A0 eller A1.

2. Bedømmelse A0

Ved like antall straffepoeng er tiden avgjørende for plasseringen. Ekvipasjen med raskest tid rangeres først osv. I tilfeller hvor både straffepoeng og tid er like, dømmes de berørte ekvipasjer likeplasserte.

3. Bedømmelse A1a

Ved like antall straffepoeng for førsteplassen må det kjøres om på tid, enten over samme bane eller over en noe avkortet bane. Bredden mellom kjeplene kan reduseres med inntil 10 cm etter overdommerens beslutning i samråd med banebyggeren. For øvrige ekvipasjer med like antall straffepoeng rangeres ekvipasjen med raskest tid først osv. Er også tiden lik, erklæres de for likeplasserte.

§ 956 – Tidsbedømmelse (bed. C)

1. Tiden tas som angitt i § 954 og omgjøres til 1 straffepoeng pr påbegynt sekund. Feil idømmes som i § 954.4. Ekvipasjen med lavest samlet straffepoeng rangeres først osv. Ved lik sum straffepoeng bestemmes rekkefølgen ut fra metode C0 eller C1.

2. Ved lik lavest sum straffepoeng avgjøres resultatet enten gjennom laveste antall straffesekunder, C0, eller gjennom en omkjøring, C1. Omkjøring skjer over en forkortet bane med 6 av hindrene fra første og/eller andre del av den opprinnelige banen. Bredden mellom kjeplene kan reduseres med inntil 10 cm etter overdommerens beslutning i samråd med banebyggeren.

3. Tidsbedømmelse kan bare brukes i klasse M og høyere.

§ 957 – Bedømmelse over to deler (A1c)

Utøvere med feil i første del gis signal og må stoppe etter målpassering, og plasseres etter straffepoeng og anvendt tid (bed.A0). De uten feil går rett over i andre del uten å stoppe. I denne delen omregnes anvendt tid til straffepoengene og leggs til straffepoeng for feil (bed.C). Ved lik lavest samlet sum straffepoeng etter 2 deler avgjøres resultatet gjennom lavest anvendt tid.

§ 958 – Clear round

Ved Presisjonskonkurranse som separat konkurranse deles det ut sløyfe til alle som er feilfrie. Arrangøren kan tillate to forsøk (angis i stevneinvitasjonen).

Der Presisjonskonkurranse inngår i kombinert konkurranse, deles det ut sløyfe til alle som har gjennomført alle enkeltkonkurranser feilfritt.

§ 959 – Feil og stil

1. Hensikten med bedømmingsformen Feil og stil er å vise en harmonisk og effektiv kjørestil.

2. Straffepoeng beregnes ut ifra bedømmingsskjema og dømmes i hht. «Retningslinjer for kjøring og bedømming».

3. I tillegg til stilbedømmingen bedømmes ekvipasjen etter feil på hinder i hht § 954.4.

4. Det er ingen bedømming på tid ut over overskridelse av maksimumstid i hht § 954.1-3.
5. Om to eller flere ekvipasjer oppnår samme sluttresultat på de tre første plassene, går ekvipasjen med høyest sum for «Helhet» foran. Ved fortsatt likeplassering går ekvipasjen med høyest karakter for «Kjøremåte» foran. Ved fortsatt samme resultat er ekvipasjene likeplasserte.

KAP 6 – KOMBINERT MARATON

§ 960 – Generelt

1. Hensikten med presisjon med innlagt maratonhinder er å teste hestenes smidighet og kuskenes dyktighet, kompetanse og presisjon.
2. Konkurransen finner sted på en avgrenset bane.
3. Konkurransen bedømmes etter A0 eller C0, se § 955.2 og § 956.
4. Vognens sporvidde skal måles, og målene noteres i særskilt protokoll. Dette benyttes som underlag for instruksjoner til banesjef og hinderpersonell hva gjelder hinderbredder. Se også § 950.5.
5. Tempi, se § 950.6.
6. Presisjonsportene bygges med hinderbredde etter samme prinsipper som ved Presisjonskonkurranse, og med maks to maratonhinder som en del av banen, se § 951.1. Det tillates avvik fra hinderbreddene i § 951.1 opp til og med +10cm for alle klasser. Dette må opplyses i stevneinvitasjonen og gjelde for hele stevnet. .
7. Antrekk, utrustning og vogn som i Maratonkonkurranse, se § 923, § 924 og § 925.

§ 961 – Dømming

Kombinert Maraton dømmes som beskrevet i § 953, med unntak for groom, som bedømmes som under Maratonkonkurransen (§ 924.3 og 5, § 944).

§ 962 – Tid og straffepoeng

1. Tiden tas med stoppeklokke eller elektronisk tidtaking fra det øyeblikk første hests bringe passerer startlinjen og til første hests bringe passerer mållinjen. Tiden måles til hundredels sekund ved elektronisk tidtaking, og tidels sekund ved manuell tidtaking.
2. Beregning av straffepoeng for overskreden maksimumstid gjøres slik: Målt tid ut over tillatt maksimumstid multipliseres med 0,5. Straffepoeng utregnes med to desimaler.
3. Maksimumstiden beregnes med en hastighet ifølge tabellen i § 950.6. Tillatt tid er det doble av maksimumstiden.

4. Nedenstående regnes som feil og straffes etter følgende:

Angivelse	Reaksjon
Overskridelse av maksimumstiden	0,5 per/sek
Riv av ball (en eller begge baller i samme port)	5 p
Hvis et hinder etter det som skal kjøres, må gjenoppbygges etter rivning, gis det signal og klokken stoppes. Ved gjenoppbygging av hinder som følge av ulydighet o.l., gis signal og klokken stoppes. (straffepoeng for ulydigheten gis i tillegg)	10 p
Ulydighet, første gangen	5 p
Ulydighet, andre gangen	10 p
Ulydighet, tredje gangen	eliminering
Avstigning av groom, per tilfelle	5 p
Avstigning av kusk	20 p
Noen på vognen mangler sikkerhetshjelm	eliminering
Noen på vognen under 18 år mangler sikkerhetsvest	eliminering
Person på vognen over 18 år mangler ryggskinne eller sikkerhetsvest	eliminering
Passering av hinder i feil rekkefølge	eliminering
Passering av presisjonsport feil vei	eliminering
Feil vei i maratonhinder - rettet	20 p
Feil vei i maratonhinder – ikke rettet	eliminering
Overskridelse av tillatt tid	eliminering
Start før signal er gitt	10 p og ny start
Start etter 60 sekunder fra startsignal	5 p
Start etter 90 sekunder fra startsignal	eliminering
Før start vise hesten(e) eller kjøre gjennom et hinder	eliminering
Ikke passert start- eller mållinje	eliminering
Mottatt ikke tillatt hjelp	eliminering
Groom anvender tømmer, brems eller pisk uten at vognen står stille	20 p per gang
Vognen velter (se definisjon i § 915)	eliminering

KAP 7 – KOMBINERT DRESSUR

§ 970 – Generelt

1. Hensikten med dressur med innlagt presisjon er å bedømme friheten og regelmessigheten i gangartene, harmonien, fremadbydningen, løsgjortheten og lettheten i øvelsene, og om hesten(e) er riktig stilt og bøyd etter sporet de følger. Utdanningen av hestene skal følge treningsskalaen (se Tillegg 2). Kusken bedømmes også for stil, nøyaktighet og generell evne til å kjøre sine hester, og hvordan ekvipasjen presenteres generelt.

2. Konkurransen finner sted på en avgrenset bane.

3. Konkurransen bedømmes etter samme prinsipper som for Dressur- og Presisjonskonkurransen i hver sin del av programmet.

4. Vognens sporvidde skal måles, og målene noteres i særskilt protokoll. Dette benyttes som underlag for instruksjoner til banebygger og hinderpersonell hva gjelder hinderbredder. Se også § 950.5.

5. Tempi bestemmes av det gjeldende programmet.

6. Presisjonsportene bygges etter banetegning med angitte mål for det gjeldende programmet.

7. Antrekk, utrustning og vogn som i Dressurkonkurransen. Se § 923.3.

8. Kjøredressurdommer har ansvar for bygging av banen etter forhåndsoppsatte banetegninger med bedømningsprotokoll. Kjørebanebygger er ikke nødvendig.

§ 971 – Dømming

Kombinert Dressur dømmes av en kjøredressurdommer med karakterer som i Dressurkonkurransen (§ 935) og straffepoeng som i Presisjonskonkurransen, angitt i skjemaet for det gjeldende programmet.

KAP 8 – OVERDOMMER, TEKNISK DELEGAT, DOMMER m.v.

§ 980 – Overdommer (OD)

1. Ved D- og L- stevner kan en av dommerne også fungere som OD. Ved E- stevner skal det være egen OD. OD kan også fungere som TD – jf § 981. Se også KR I §§ 170 og 171. Krav til autorisasjonsgrad fremgår av KR I Tillegg 5.10.

2. Overdommerens oppgaver ellers fremgår generelt av KR I. For øvrig vises til spesielle bestemmelser i KR IX.

Anm.: Det påminnes om plikten til å skrive stevnerapport til NRYF fra alle stevner.

§ 981 – Teknisk delegat (TD)

1. NRYF oppnevner Teknisk delegat (TD) ved alle kjørestevner. Funksjonene som OD og TD kan dekket av samme person. For øvrig vises til KR I §§ 171 og 172. TD skal samarbeide nært med banebygger, stevneleder og OD.

2. Myndighet, oppgaver og ansvar for Teknisk delegat er følgende:

a) Å veilede arrangøren under planleggings- og bygningsfasen.

b) Å inspisere banene, bedømme underlag, hindertyper, konstruksjon og banens vanskelighetsgrad og forvise seg om at de tekniske detaljene er i overensstemmelse med KR og ikke inneholder farlige elementer.

c) Forvise seg om at banene er rettferdige.

d) Å forelegge for stevnearrangøren alle de endringer som eventuelt må gjøres på banene, og alle andre forhold som han finner nødvendig å få utbedret som kommer inn under hans ansvarsområde, jf. § 162.

e) Å forvise seg om at tidtagere, hinderdommere og eventuelle assistenter har fått riktig instruksjon om sine oppgaver, inklusive bruk og avlesning av klokke og tidtakerutstyr.

f) Å fortsette å overvåke den tekniske gjennomføringen av konkurransen også etter at han har meddelt overdommeren/dommerkollegiet om at arrangementsforholdene er godkjent.

g) Under Maratonkonkurransen har TD ansvar for at konkurransen gjennomføres sikkerhetsmessig forsvarlig. Dette innebærer at TD må ha kontakt via radio e.l. med alle hinder, samt start og mål i alle faser, som straks må underrette TD om alle hendelser av sikkerhetsmessig betydning. Videre må TD ha kontakt med veterinær og førstehjelpsansvarlig (KR I § 152). TD beslutter stans av klassen, igangsetting igjen av klassen, dirigering av førstehjelpsressurser etc.

§ 982 – Kjøredommere (KD og KDD)

1. Dommerkompetansen (grad) er knyttet til stevnekategoriene, jf. KR I Tillegg 5.10.

2. M.h.t. antallet dommere knyttet til enkeltkonkurransene og klassene gjelder følgende:

a) Utdanningsklasse og Lett klasse

I hver enkeltkonkurranse kreves minst én dommer.

b) Middels klasse

I Dressurkonkurransen bør det ved L-stevner minst være to dommere, hvorav minst én bør være KDD II. Ved lavere stevner kreves kun én dommer.

I Maraton- og Presisjonskonkurransen kreves alltid minst én dommer.

c) Vanskelig klasse

I Dressurkonkurransen bør det ved L- og E-stevner være to dommere, der minst én må være KDD II. I B- og Presisjonskonkurransen kreves minst én dommer, men det bør være minst 2 dommere i Maratonkonkurransen.

d) Hoveddommer

For hver enkeltkonkurransen oppnevnes en dommer som hoveddommer. I Dressurkonkurransen er dommeren ved C hoveddommer.

3. En dommer eller annen kvalifisert person utpekt av hoveddommeren må være ved mål av B-etappen for å kontrollere at vognene er i overensstemmelse med §§ 924 og 925, og for å motta rapport om overdreven piskbruk, eventuell hjelp som er gitt av tredje person, og annen informasjon, jf. § 927 § 942.12. Ev. øvrige dommere skal tjenestegjøre etter direktiver fra hoveddommeren.

§ 983 – Kjørebanebygger (KBB)

1. Navnet på banebygger skal angis i stevneinvitasjonen i hht KR I § 153.
2. I en kombinert konkurranse behøver ikke banebyggeren være den samme for Maraton- og Presisjonskonkurransen.
3. Banebyggeren er ansvarlig for banestrekning og merking av bane, bygging av hinder samt måling av banen.
4. Når banebyggeren har forvissnet seg om at banen er helt klar, skal dette rapporteres til TD.
5. TD kan først gi tillatelse til start av konkurransen når banebyggeren har rapportert at alt er klart. Deretter har overdommeren ansvaret for gjennomføringen av konkurransen.
6. Kun banebyggeren og dennes medhjelpere har rett til å endre på eller arbeide på noen del av banen. Om en kusk eller en person med tilhørighet til en ekvipasje på noen måte påvirker eller prøver å påvirke banen, medfører dette eliminering av ekvipasjen.
7. På stevner der Maratonkonkurransen ikke inngår, kan banebyggeren fungere også som dommer og overdommer, dersom kravene til autorisasjon for de aktuelle konkurransen er oppfylt. Unntak for mesterskap ut over klubbnivå.
8. I Presisjonskonkurransen kan banebyggeren fungere også som dommer, dersom kravet til autorisasjon er oppfylt.

§ 984 – Hinderdommere (HD)

1. I Maratonkonkurransen skal det være én hinderdommer, og helst også én assistent, ved hvert hinder i etappe B. Disse skal ha stoppeklokke og protokoll for registrering av ekvipasjens vei gjennom hinderet og tiden som ekvipasjen bruker inne i hinderet.
2. Hinderdommeren skal også idømme straffepoeng ut fra §§ 942.9-11 og 945.3.

3. Hinderdommerne skal rapportere overdommeren og må være tilgjengelige på stevneplassen for eventuelle forespørsler inntil de er gitt tillatelse av overdommeren til å forlate området, tidligst når protestfristen er gått ut.

§ 985 – Tidtakere (TT)

1. Det skal være offisielle tidtakere ved start og mål på hver etappe i Maratonkonkurransen. Disse skal være utstyrt med synkroniserte klokker og eventuelt automatisk tidtakingsutstyr og protokoller for registrering av starttid og innpasseringstid. Tidtakeren ved start skal telle ned hver enkelt ekvipasje til korrekt starttid for den aktuelle etappe. Tidtakeren ved mål registrerer tiden når første hests bringe krysser mållinjen for etappen.

2. Tidtakerne skal rapportere til hoveddommeren og må være tilgjengelige på stevneplassen for eventuelle forespørsler inntil de er gitt tillatelse av hoveddommeren til å forlate området, tidligst når protestfristen er gått ut.

§ 986 – Stewarder

Se KR I § 175.

KAP 9 – MESTERSKAP

§ 990 – Norgesmesterskap i kjøring individuelt

1. Det henvises generelt til KR I Kap. 6.

2. Om mesterskapene

a) Det er adgang til å arrangere følgende 7 mesterskap i kjøring:

- NM-K for enspent (NM-K-1)
- NM-K for par (NM-K-2)
- NM-K for firspann (NM-K-4)
- NM-K for ponni enspent (NM-K-P-1)
- NM-K for ponni par (NM-K-P-2)
- NM-K for ponni firspann (NM-K-P-4)
- NM-K for U25 (NM-K-U25)
- NM-K for junior (NM-K-J)
- NM-K for children (NM-K-C-1)

b) Ved for få startende til å gjennomføre ett eller flere mesterskap, kan mesterskap for spann slås sammen. Hvis det fortsatt ikke er nok startende, kan mesterskap for spann og enspent slås sammen. Bare hvis det er helt nødvendig, kan mesterskap for hest og ponni slås sammen. Sammenslåing skal gjøres når starterklæringsfristen er ute. Ved frafall av ekvipasjer etter dette, kan sammenslåing skje før første start i første klasse i mesterskapet.

c) Hvilke NM-K og NM-K-P som skal arrangeres, og hvilke klasser mesterskapene skal gå i, bestemmes for hvert år av sportsutvalget innen 31. desember året før og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

d) Alle NM-K og NM-K-P skal arrangeres som *kombinert konkurranse* (DMP) over minimum 3 dager. Det kåres ingen Norgesmester i enkeltkonkurransene.

Presisjonskonkurransen skal ha bedømmelse A0. Baneskisse skal være klar til utlevering senest før Dressurkonkurransen starter.

For Maratonkonkurransen skal banen være klar for visning minimum 48 timer før første start i denne konkurransen. Antall hinder i B-etappen skal være lik maksimum antall tillatt i klassen. Den totale distansen i Maratonkonkurransen bør ligge opp mot maksimum for klassen.

3. Kvalifisering

a) Ekvipasjen må ha oppfylt kvalifikasjonskravet minst i klassen mesterskapet går i 1 gang innen tidsfristen angitt i § 160.2, på L-stevne eller høyere. Dersom NM går i klasse Middels eller lavere, gjelder også D-stevne som kvalifiserende. Både en-, to- og tredagers konkurranser der enkeltkonkurransene Dressur, Maraton og Presisjon inngår, er kvalifiserende.

b) Følgende resultater må være oppnådd i ett og samme stevne:

- Dressurkonkurranse: 55%
- Maratonkonkurranse: Godkjent
- Presisjonskonkurranse: Godkjent

c) For NM-K-2 og NM-K-P-2 må minst én hest i spannet ha gjennomført klassen sammen med kusken. For NM-K-4 og NM-K-P-4 må minst to av hestene i spannet ha gjennomført

klassen sammen med kusken. De hestene i et flerspenn som ikke er kvalifiser sammen med kusken, må innen tidsfristen angitt i § 150.2 minst ha gjennomført en Maratonkonkurranse i samme vanskelighetsgrad med godkjent resultat.

4. Besiktning av hindre

Fra det tidspunkt merkingen av hindrene starter, kan hindrene bare besiktiges til fots.

5. Kusk

Kusk kan ikke kjøre med noen annen ekvipasje, verken som groom eller som kusk, i Maraton- og/eller Presisjonskonkurranse som går over samme eller tilnærmet samme bane som i mesterskapet, før kusken starter disse enkeltkurransene i mesterskapet.

6. Startrekkefølge

Kusk må gjennomføre Maraton- og Presisjonskonkurransen i mesterskapet før kusken kan starte i disse enkeltkurransene i eventuelle åpne klasser under mesterskapsstevnet.

§ 991 – Norgesmesterskap i kjøring for klubblag (NM-K-Lag)

1. Det er adgang til å arrangere NM i kjøring for lag i de samme kategorier som angitt i §990.1. Normalt arrangeres lagmesterskap og tilsvarende individuelt mesterskap i samme klasse, men lagmesterskap kan også arrangeres som egne klasser, uten individuell deltagelse. NM-K-Lag er åpent for et ubegrenset antall rene lag av ekvipasjer fra klubber tilsluttet NRYF.

2. NM-K-Lag skal arrangeres som *kombinert konkurranse*. Hvilke NM-K-Lag som skal arrangeres, og i hvilke(n) klasse(r), bestemmes for hvert år av sportsutvalget innen 31. desember året før og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

3. Et lag består av 3 ekvipasjer. Bedømmelse i henhold til § 913.3. Det er ikke individuell premiering i lagkonkurransen.

4. Kravene til kvalifikasjon er som i § 990.3.

§ 992 – Landsmesterskap i kjøring (LM-K)

1. Generelt

a) Landsmesterskap i kjøring er et mesterskap i DMP på flere klassenivå og arrangeres årlig. Kusk kan starte i LM-K f.o.m. det kalenderår kusken fyller 11 år (KRI § 132.2). Hver kusk kan kun starte på ett klassenivå og med én ekvipasje i mesterskapet. Kusken kan imidlertid starte både LM-K individuelt og LM-K-Lag, enten som samme ekvipasje eller med to forskjellige ekvipasjer i de to mesterskapene.

b) LM-K arrangeres som eget stevne sammen med LM-K-Lag og rangeres som L-stevne. Dersom arrangøren har kapasitet til det, kan det tilbys andre klasser i tillegg til mesterskapsklassene.

2. Klassenivå

Det arrangeres LM-K på to klassenivå:

- DMP Lett
- DMP Middels

Mesterskapsklassene er åpne kun for ekvipasjer som deltar i mesterskapet, med unntak for klasser som inngår i LM-K-Lag.

3. Kvalifisering

a) Ekvipasjen samlet må minst ha gjennomført det aktuelle klassenivået en gang med minimum 55% i dressuren i DMP på D-stevne eller høyere i løpet av de to siste kalenderår før innværende og innen start i første avdeling av mesterskapet.

b) Ekvipasjen kan innenfor den kvalifiserende perioden ikke ha startet to klassenivå over mesterskapsklassen.

c) Mesterskapet er også åpent for ekvipasjer som har startet i NM-K eller NM-K-Lag og er kvalifisert etter pkt a) og b) over.

4. Resultater og premiering

a) Resultatene regnes ut som for en ordinær DMP-klasse.

b) Det deles ut medaljer i hht KR1 § 154. Arrangørklubben bekoster og deler ut medaljer og sløyfer til medaljevinnerne i tillegg til vanlig premiering i hht KR1 §147.2.

§ 993 - Landsmesterskap i kjøring -for klubblag (LM-K-Lag)

1. Generelt

a) Landsmesterskap for lag i kjøring er et mesterskap i DMP på flere klassenivå. LM-K-Lag arrangeres årlig.

Kusk kan starte LM-D f.o.m. det kalenderår kusken fyller 11 år (KRI § 122.2). Hver kusk kan kun starte på ett klassenivå og med én ekvipasje i mesterskapet. Kusken kan starte både LM-K individuelt og LM-K-Lag, enten som samme ekvipasje eller med to forskjellige ekvipasjer i de to mesterskapene.

b) LM-K-Lag arrangeres sammen med LM-L og rangeres som L-stevne. Dersom arrangøren har kapasitet til det, kan det tilbys andre klasser i tillegg til mesterskapsklassene.

2. Mesterskapene

LM-K-Lag er åpent for kvalifiserte klubblag. Hvert lag består av 2 eller 3 ekvipasjer fra samme klubb. Hver klubb kan melde på maksimum 3 lag hver.

3. Kvalifisering

a) Ekvipasjen må minst ha gjennomført det aktuelle klassenivået i DMP en gang med minimum 55% i dressuren på D-stevne eller høyere i løpet av de to siste kalenderår før innværende og innen start i første avdeling av mesterskapet.

b) Ekvipasjen kan innenfor den kvalifiserende perioden ikke ha startet to klassenivå over mesterskapsklassen.

c) Mesterskapet er også åpent for ekvipasjer som har startet i NM-K eller NM-K-Lag og er kvalifisert etter pkt a) og b) over.

d) Dokumentasjon av kvalifisering

Klubber som melder på lag, plikter å sende inn dokumentasjon av kvalifiserende resultater til arrangøren innen den fristen arrangøren setter, men senest før sekretariatet åpner for stevnet.

4. Klassene

a) LM-K-Lag omfatter to klasser:

1. avd: DMP Lett

2. avd: DMP Middels

Minst en ekvipasje på laget starter i lett klasse og en ekvipasje i middels klasse. Lagene avgjør selv hvilken av klassene den eventuelle tredje ekvipasjen starter.

b) Ekvipasjene kan ikke bytte klasse etter at påmeldingsfristen er ute. Dersom laget står uten ekvipasje i en klasse pga sykdom eller skade hos hest eller rytter, kan likevel lagets eventuelle tredje ekvipasje flyttes til denne klassen helt frem til stevnet starter, forutsatt at ekvipasjen er kvalifisert etter § 993.3.

5. Resultat og premiering

a) **Hver avdeling** teller som selvstendige klasser med individuell premiering.

b) **For lagmesterskapet** legges lagets laveste straffepoeng fra hhv avdeling 1 og avdeling 2 sammen, og laget med totalt færrest straffepoeng er vinner.

Ved flere lag på samme medaljeplass er det laget best som har best resultat fra sin dårligste tellende ekvipasje. Ved fortsatt lik plassering er det laget best som har lavest samlet straffepoeng fra dressuren.

c) Det deles ut medaljer iht KR I §164. Arrangøren bekoster og deler ut medaljer og sløyfer i tillegg til vanlig premiering i hht KR I § 158.2

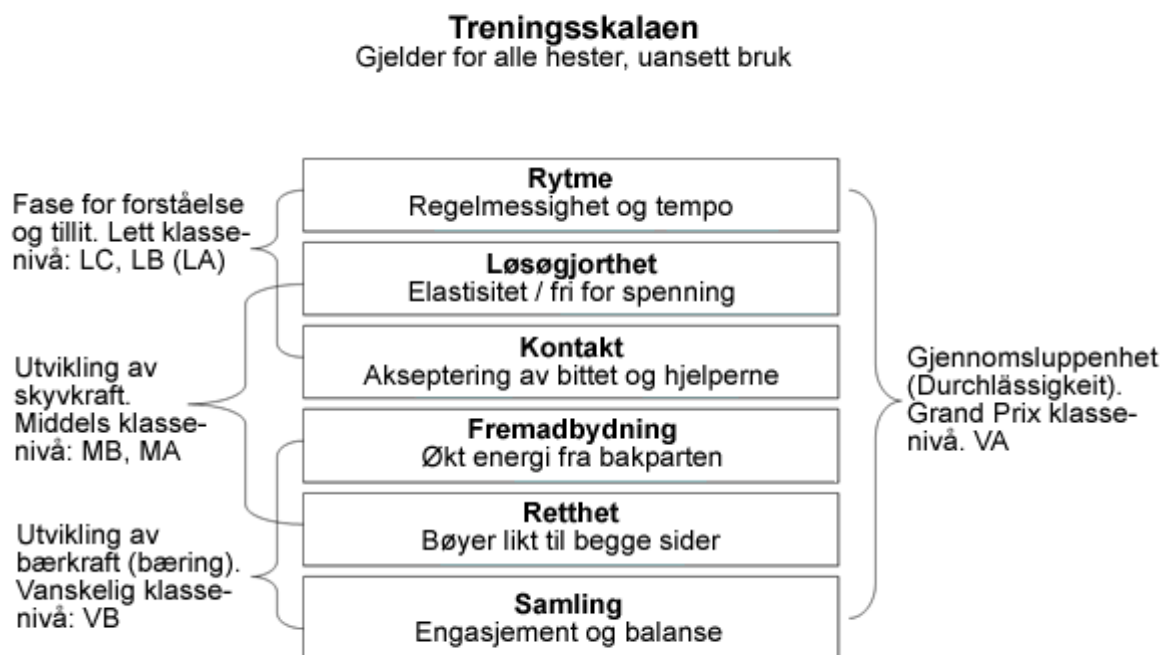
Tillegg 1

1. DRESSURPROGRAMMER

T 1-1-2

De til enhver tid gjeldende dressurprogram er å finne på www.rytter.no

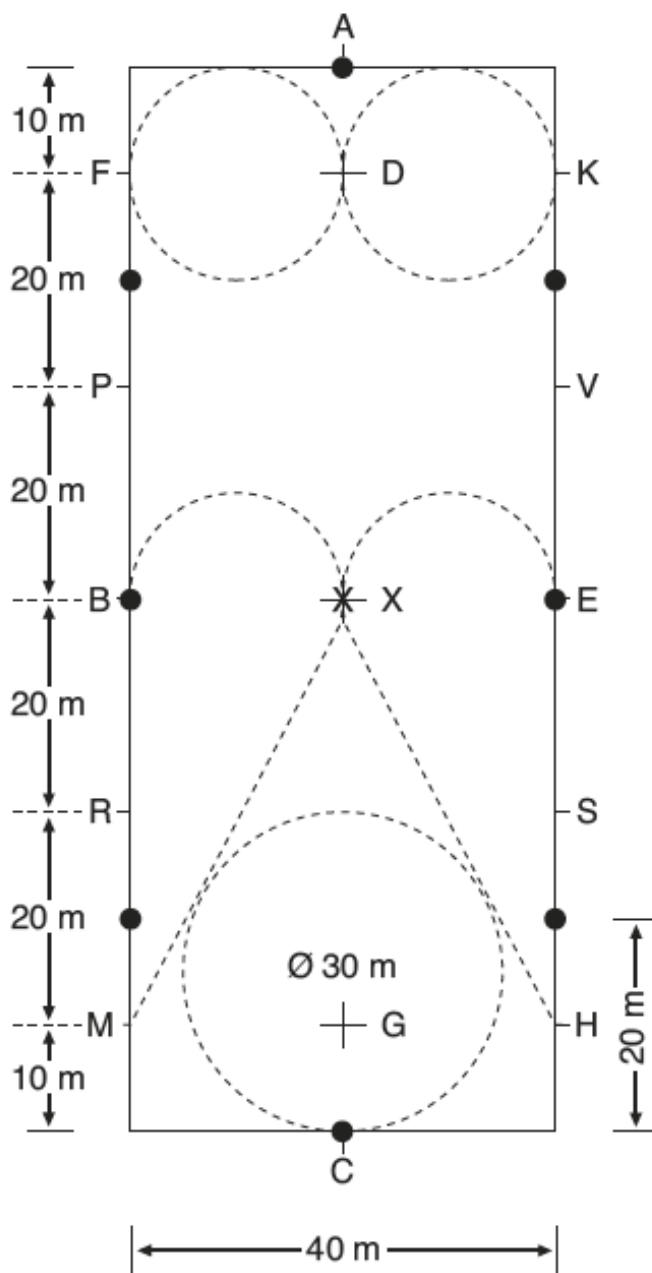
2. TRENINGSSKALAEN

3. FIGURER

T1-3-1

1. Volter og vendinger, 40x100m bane

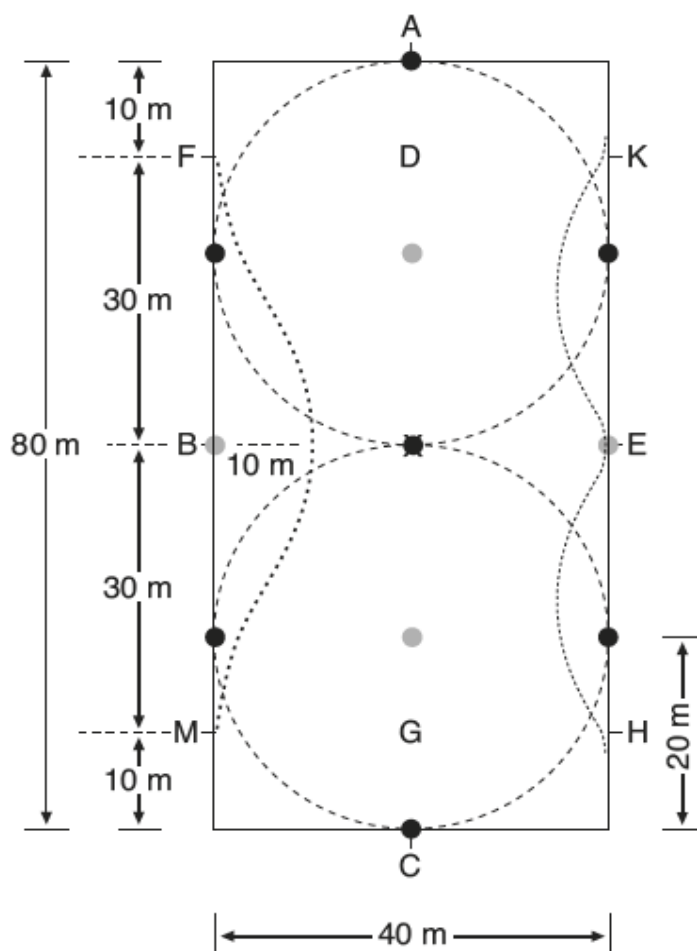

----- Volter og vendinger

● Sirkelpunkter

2. Volter og avvikelser, 40x80 m bane

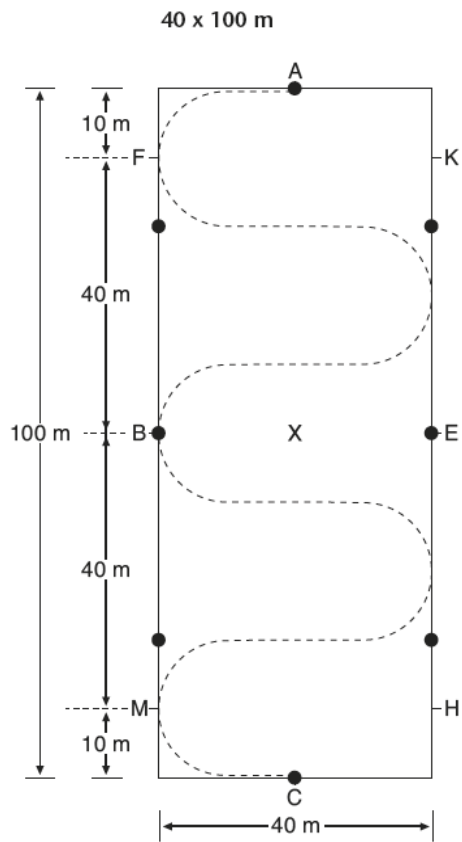
T1-3-2

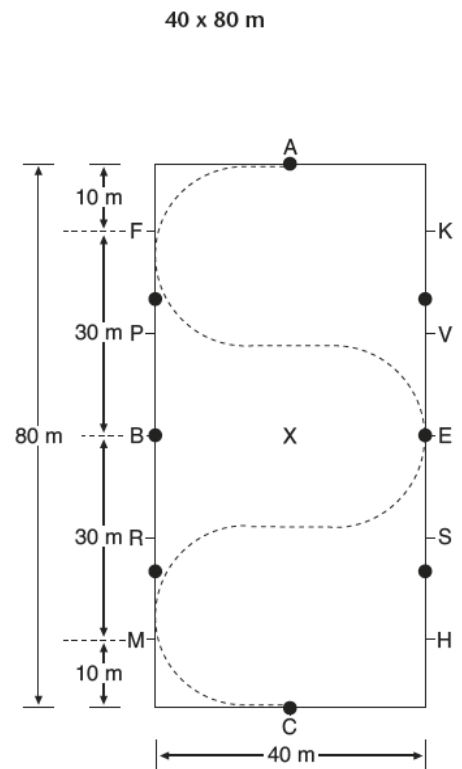
- Dobbelt avvikelse på langsiden
- - - - - Volte
- Avvikelse på langsiden

▪ 3. Serpenter, 40x80 m og 40x100 m bane

T1-3-3

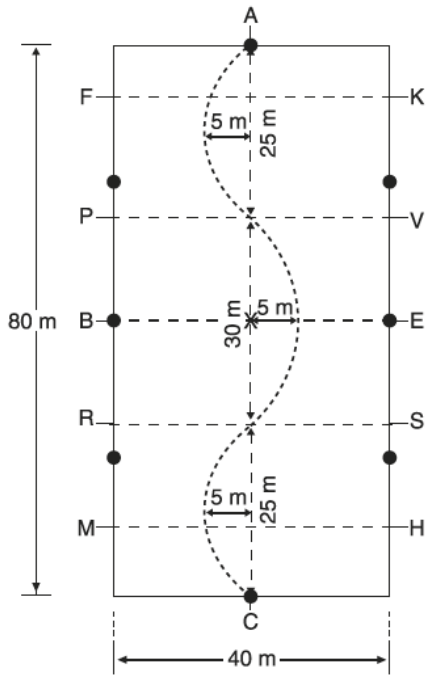

..... Serpentine med 5 buer

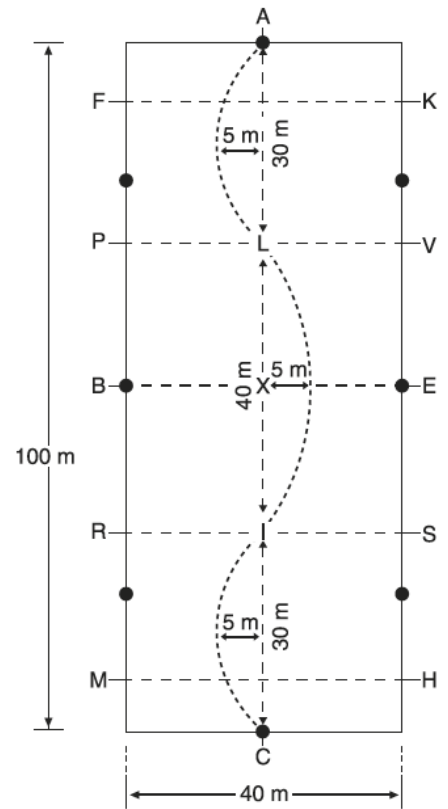
..... Serpentine med 3 buer

40 x 80 m

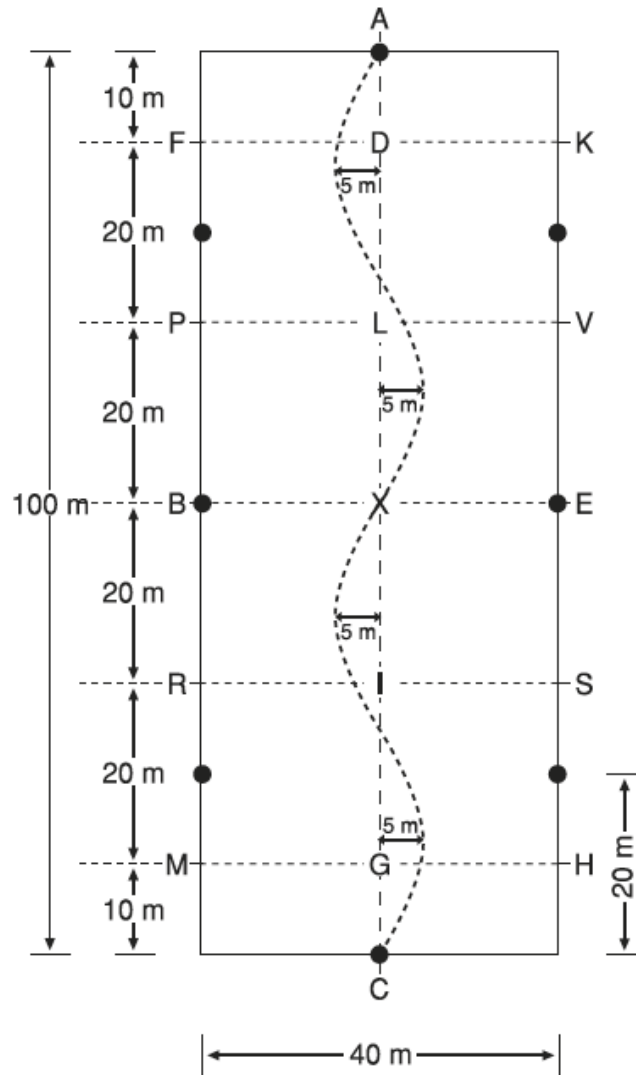
----- Serpentine med 3 buer, langs midtlinjen

40 x 100 m

----- Serpentine med 3 buer, langs midtlinjen

40 x 100 m

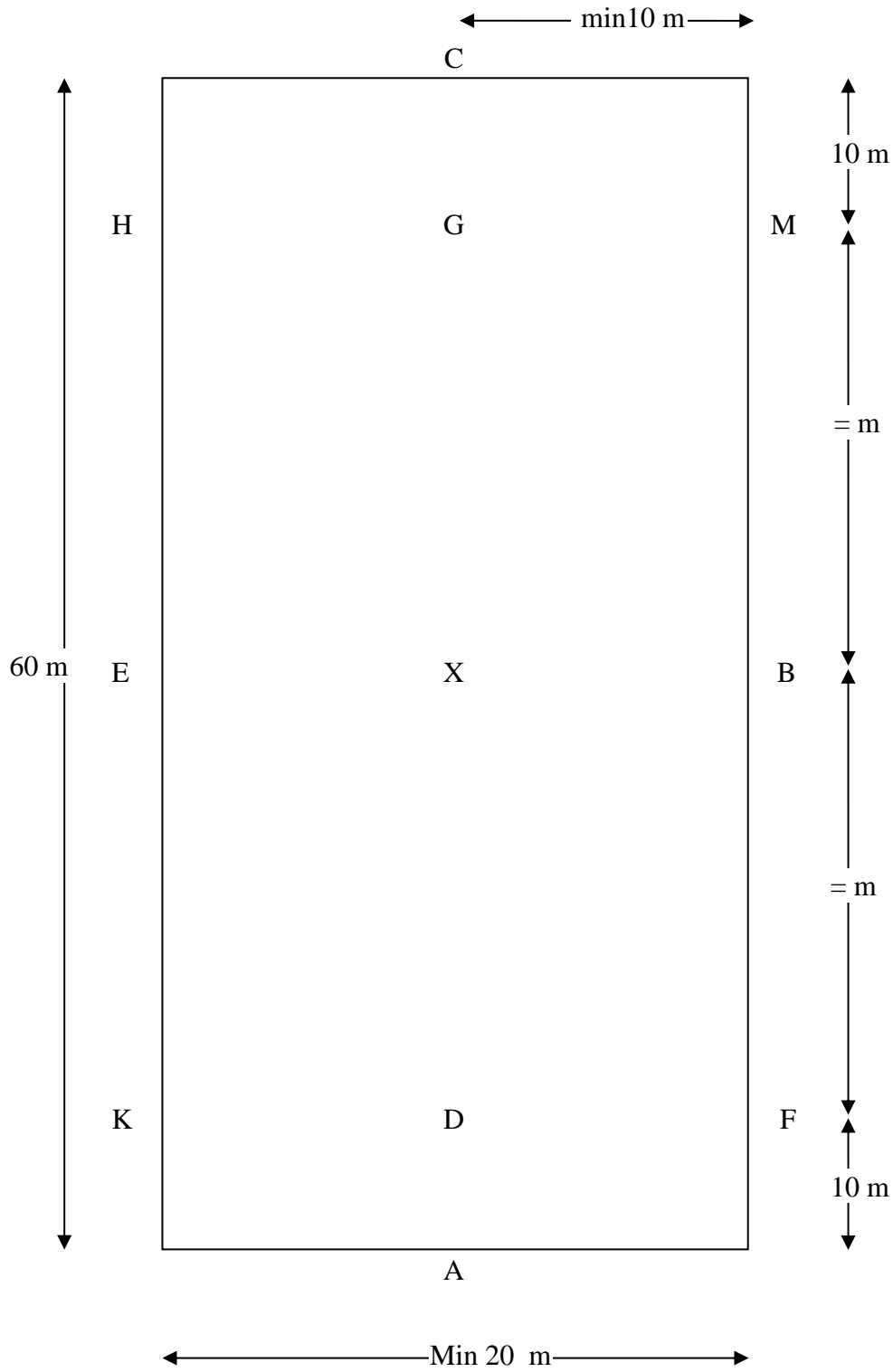

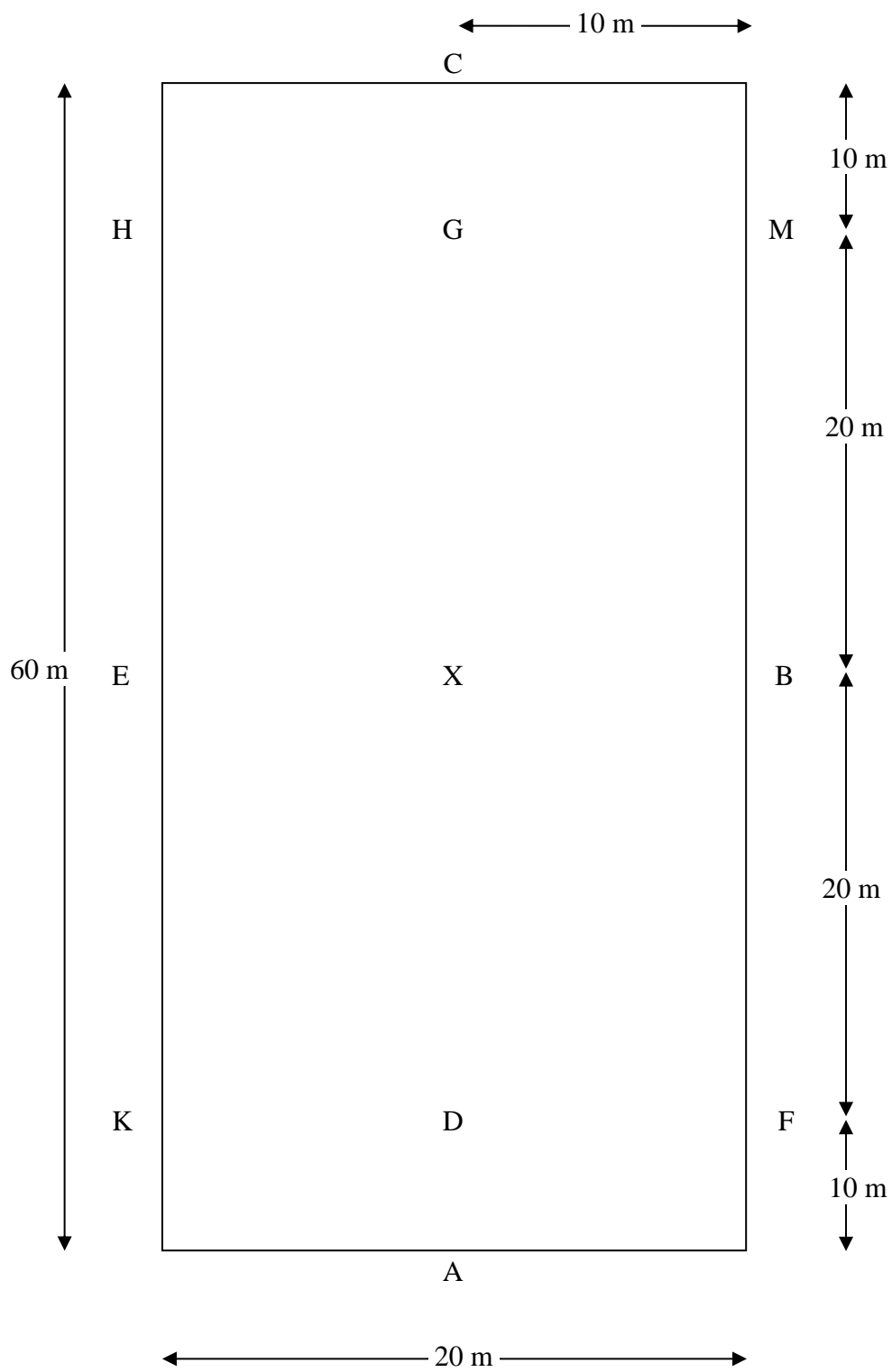
----- Serpentine med 4 buer, langs midtlinjen

Tillegg 2 – MERKING OG MÅL FOR BANER FOR DRESSUR- og PREISJONSKONKURRANSE **T 2-1**

1. LITEN DRESSURBANE min 20 x 40 m

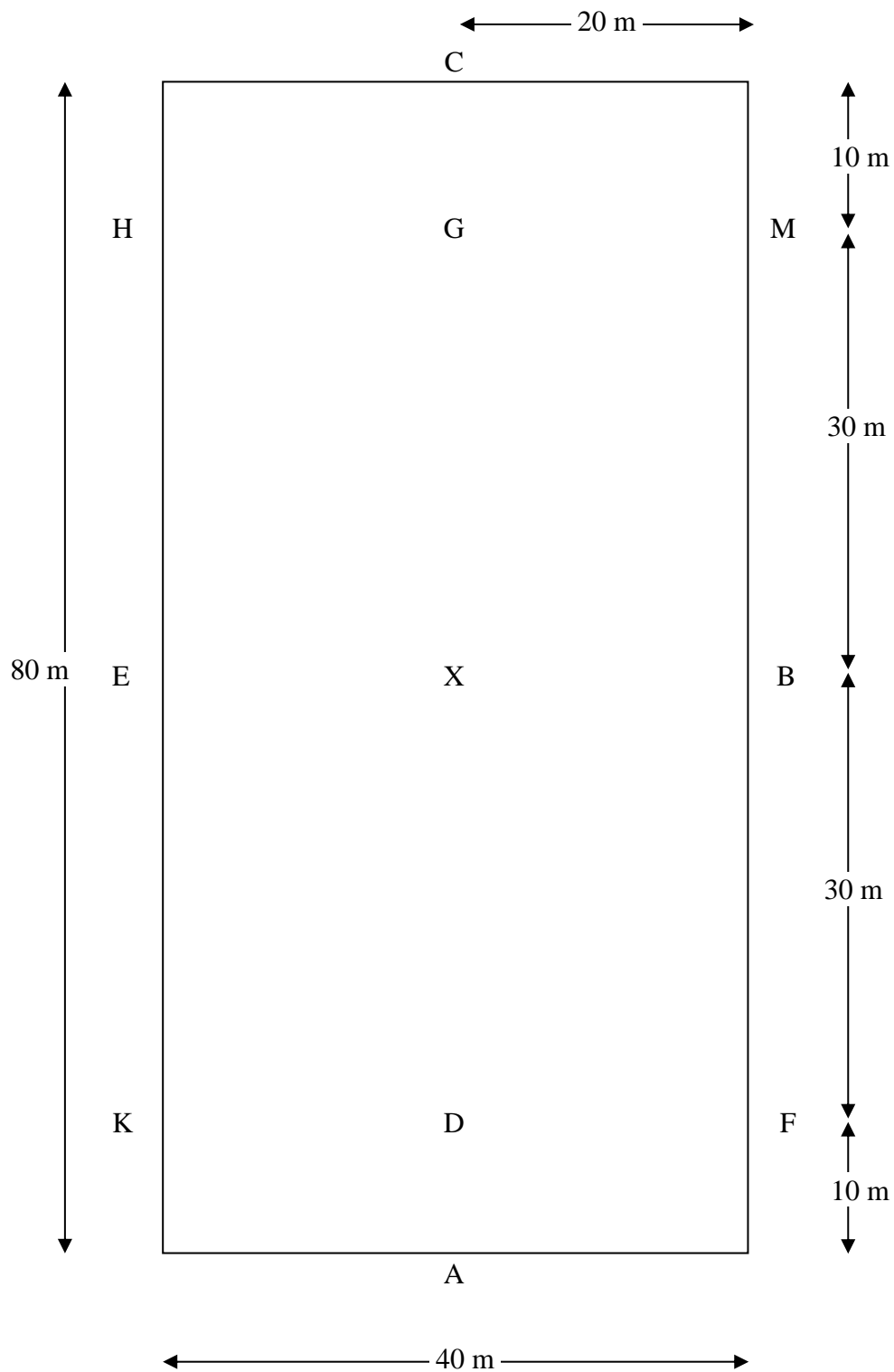
Kun ridehus eller utendørs ridebane der det ikke er mulig å finne passende område med mulighet for standard mål i hht pkt 2-4

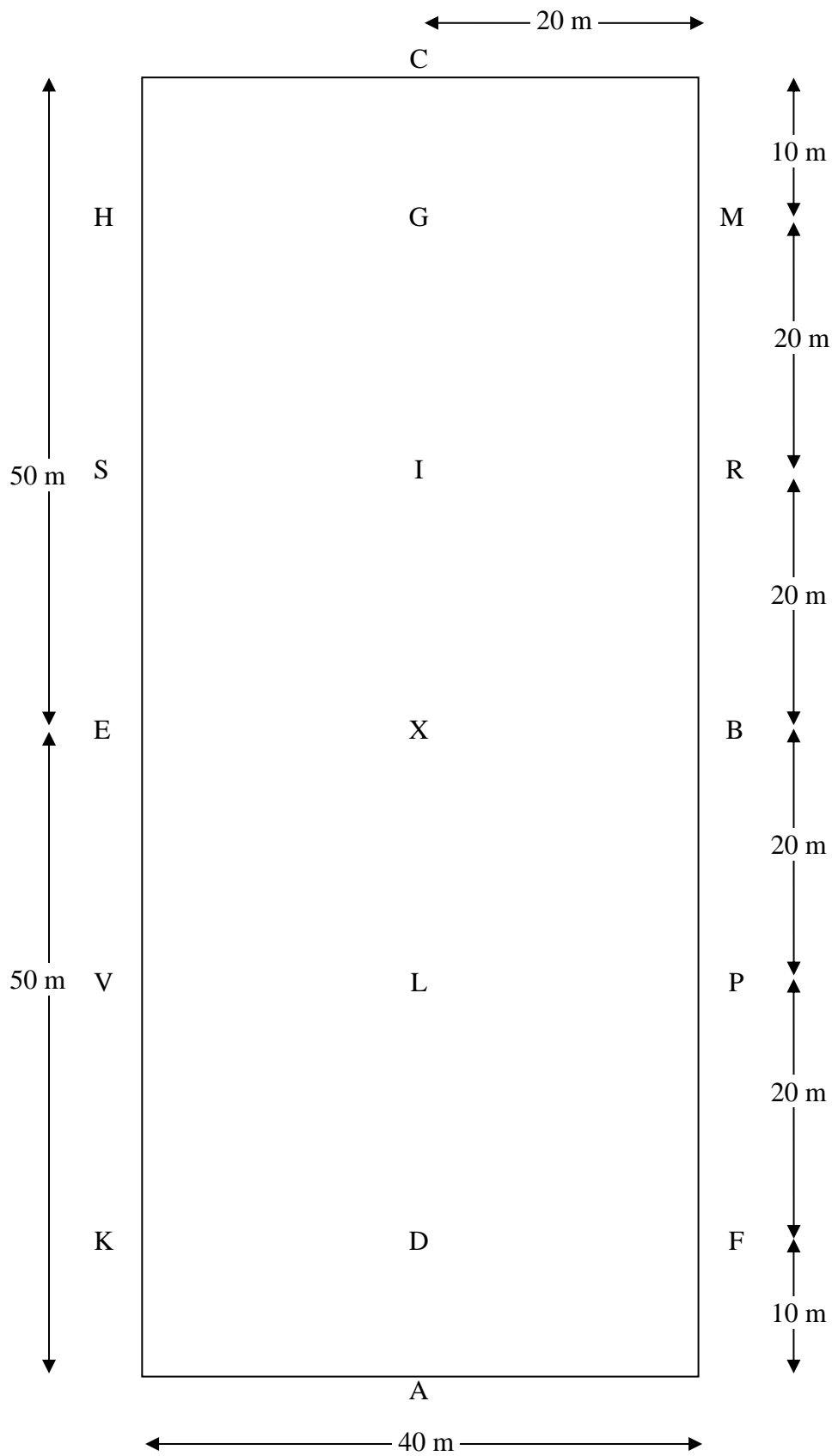
3. STANDARD DRESSURBANE 40 × 80 m

T 2-3

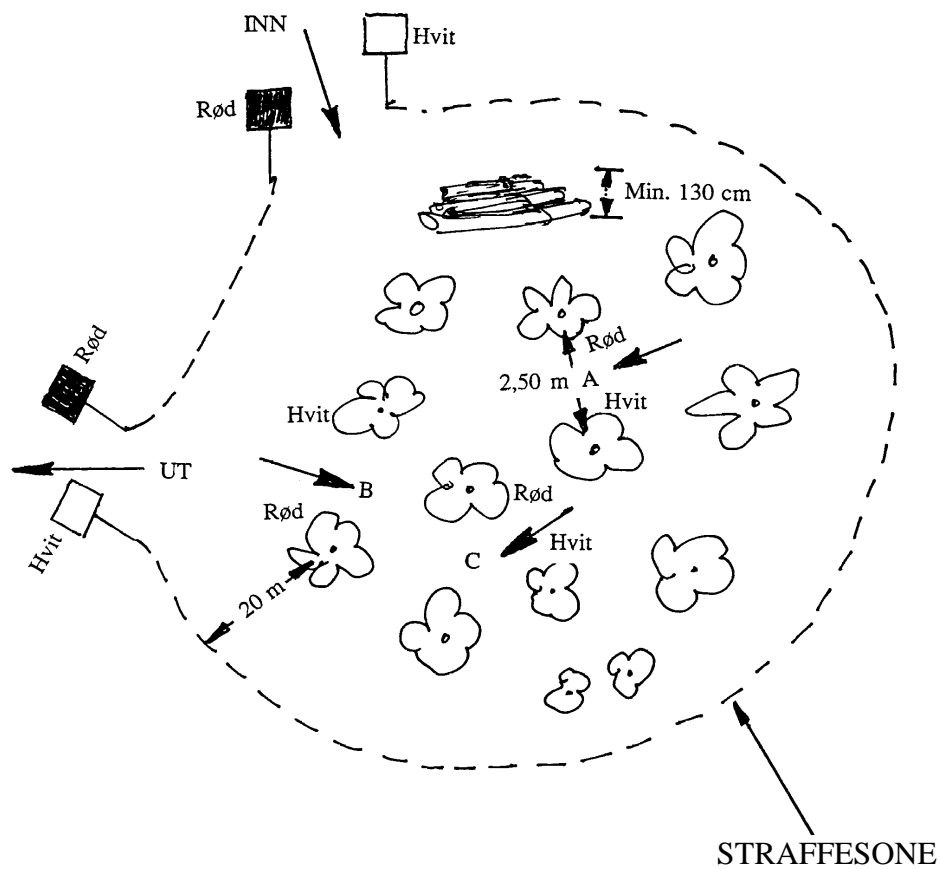
4. STANDARD DRESSURBANE 40 × 100 m

T 2-4

Tillegg 3 – MARATONKONKURRANSEN – EKSEMPEL PÅ MARATONHINDER

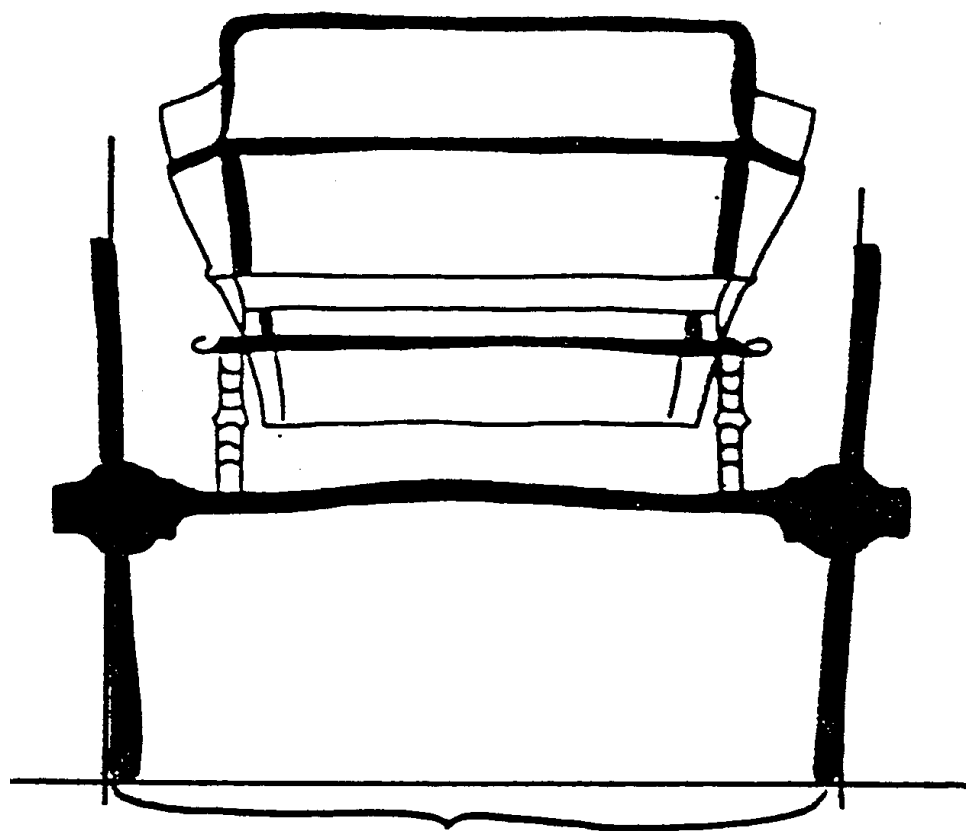
T 3

Markeringer på stolper/trær bør gjøres rundt stolpen/stammen med røde resp. hvite plastbånd.

Tillegg 4 - PREISJONSKONKURRANSEN –
SKISSE OVER MÅLING AV VOGNBREDDE

T 4

Sporvidden

Tillegg 5 – PREISJONSKONKURRANSEN – ENKELTHINDERE

T 5-1

Kjeglere og rivbare deler (baller)

Kjeglere

Materiale	Plast som ikke kan knuse eller sprekke
Høyde	300 – 500 mm*
Plattform	ca. 400 x 425 mm*
Vinkel mot hinderåpningen	60°
Hull i toppen for plassering av ball	ø 40 mm*
Farge	Ingen krav
Vekt	Minimum 2,5 kg*

Rivbare deler (baller)

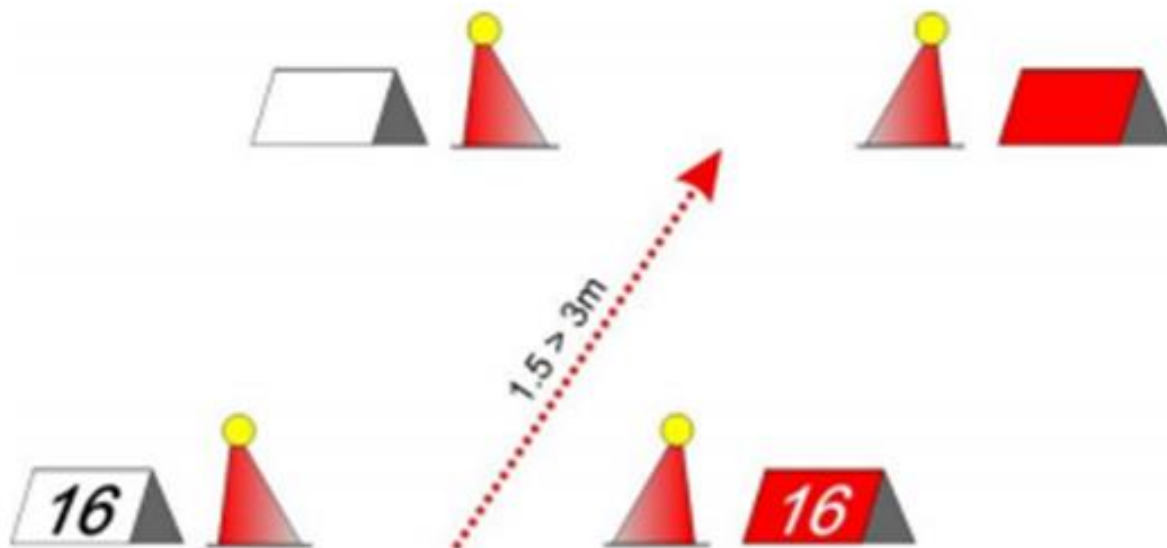
Størrelse	72 mm diameter*
Vekt	200 gram*

Markeringer

Type	Bokser eller skilt
Farge	
Hetter (sleeves) på kjeglene er tillatt hvis vindforholdene er egnet til dette.	

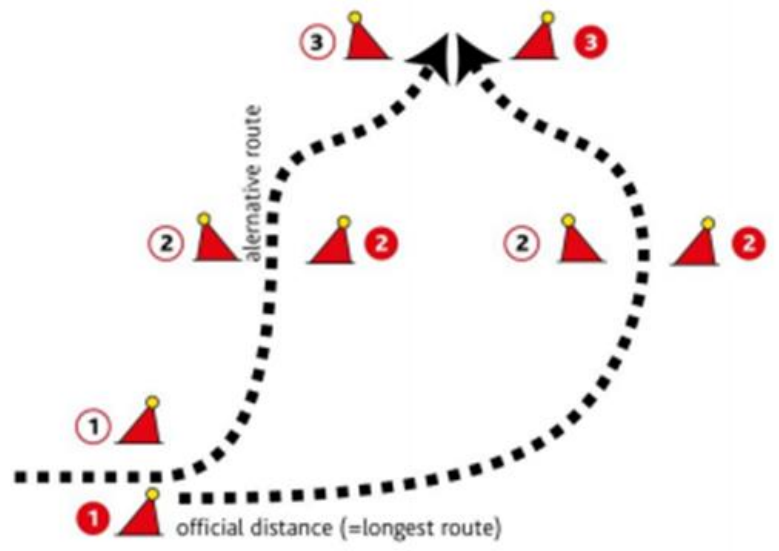
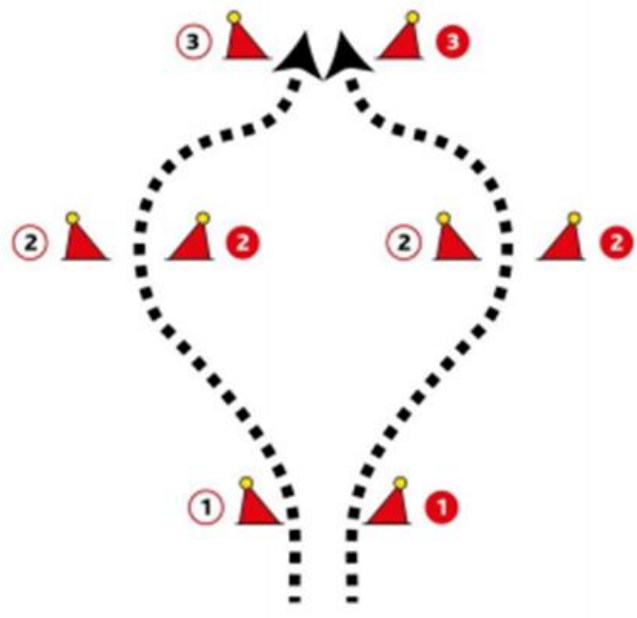
* Avvik på +/- 5% er tillatt

Oxer

Alternative hindre

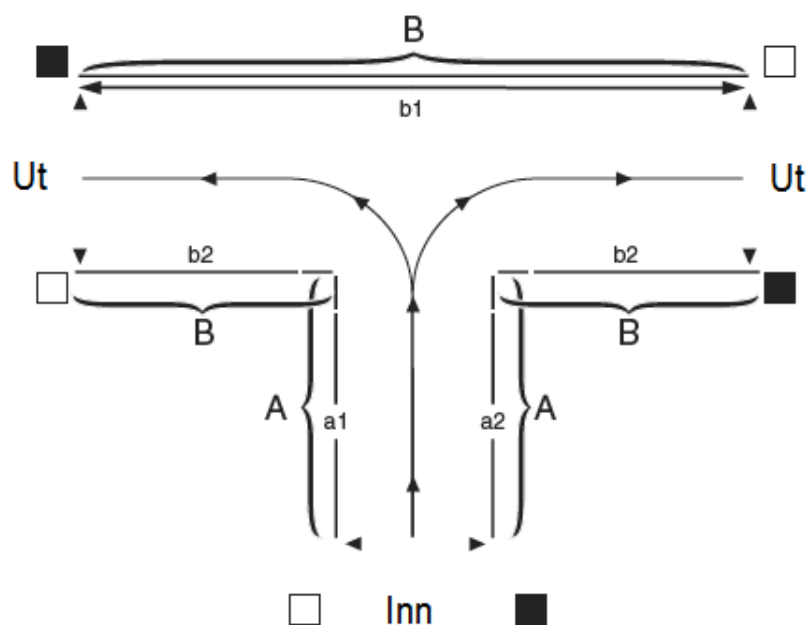
alternative cones

TILLEGG 6 – PREVISJONSKONKURRANSEN – LUKKEDE KOMBINASJONSHINDERE

T 6-1

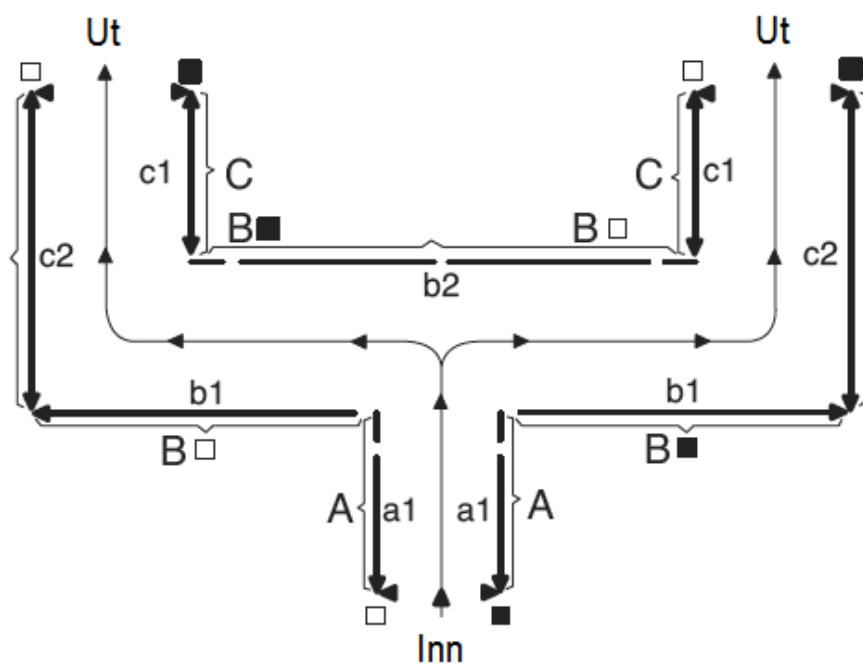
Enkelt T-hinder Klasse Lett-V

	<i>Enspent</i>		<i>Par</i>		<i>Firspann</i>	
	Ponni	Hest	Ponni	Hest	Ponni	Hest *
Inn	2,50m	3,00m	2,50m	3,00m	3,00m	4,00m
Ut	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	4,00m
a1	6,00m	6,00m	6,00m	6,00m	6,00m	8,00m
a2	6,00m	6,00m	6,00m	6,00m	6,00m	8,00m
b1	15,00m	15,00m	15,00m	15,00m	15,00m	20,00m
b2	6,00m	6,00m	6,00m	6,00m	6,00m	8,00m

* Målene for firspann hest gjelder også for tandem ponni og hest

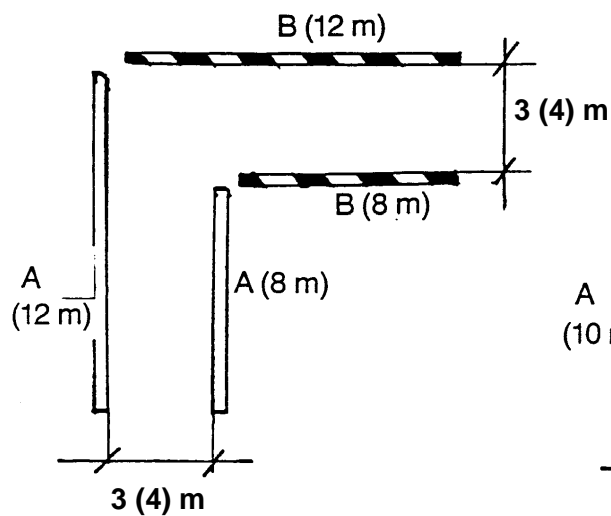
Dobbel T-hinder Klasse M-V

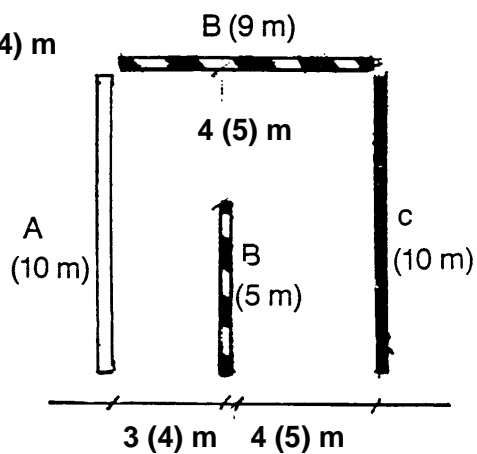
	<i>Enspent</i>		<i>Par</i>		<i>Firspann</i>	
	Ponni	Hest	Ponni	Hest	Ponni	Hest *
Inn	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	4,00m
Ut	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
a1	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00,	5,00m
b1	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	10,00m
c1	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
c2	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	10,00m

* Målene for firspann hest gjelder også for tandem ponni og hest.

Enkelt L-hinder Klasse Lett-M

Enkelt U-hinder Klasse Lett-M

Bommer, høyde 40–60 cm over bakken.

Det skal være mellomrom mellom bommene, slik at hver seksjon kan rives separat. For firspann gjelder målene som i skissen er angitt i parentes.

Kortere bommer kan benyttes om man ikke skal bygge for firspann.

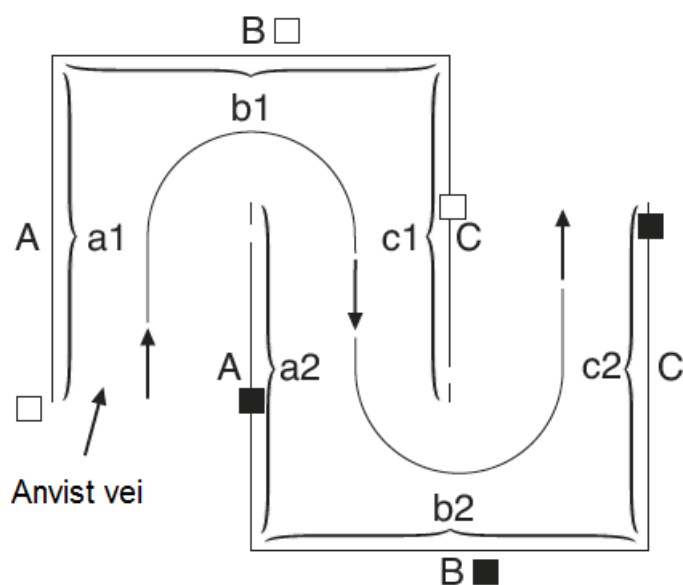
Avstand L-hinder (m)

Enspent		Par		Firspann	
A	B	A	B	A	B
3	3	3	3	4	4

Avstand U-hinder (m)

Enspent			Par			Firspann		
A	B	C	A	B	C	A	B	C
3	4	4	3	4	4	4	5	5

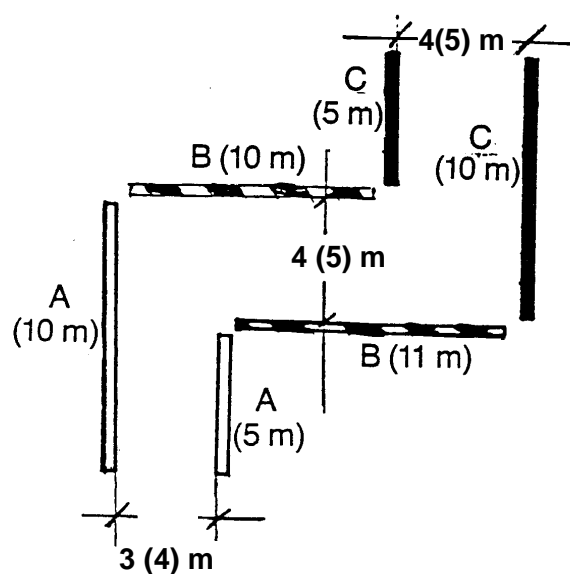
Dobbelt U-hinder Klasse V

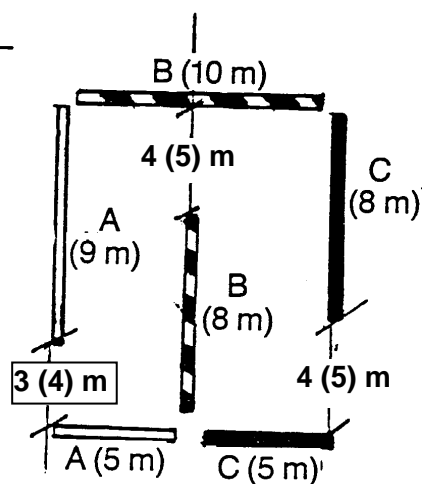
	<i>Enspent</i>		<i>Par</i>		<i>Firspann</i>	
	Ponni	Hest	Ponni	Hest	Ponni	Hest *
Inn	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	4,00m
Kjerne	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
Ut	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
a1	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	9,00m
b1	6,50m	7,00m	6,50m	8,00m	8,00m	9,00m
b2	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	10,00m
c1	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	9,00m
c2	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	9,00m

* Målene for firspann hest gjelder også for tandem ponni og hest

Dobbelt L-hinder Klasse Lett-M

Enkelt boks Klasse Lett-M

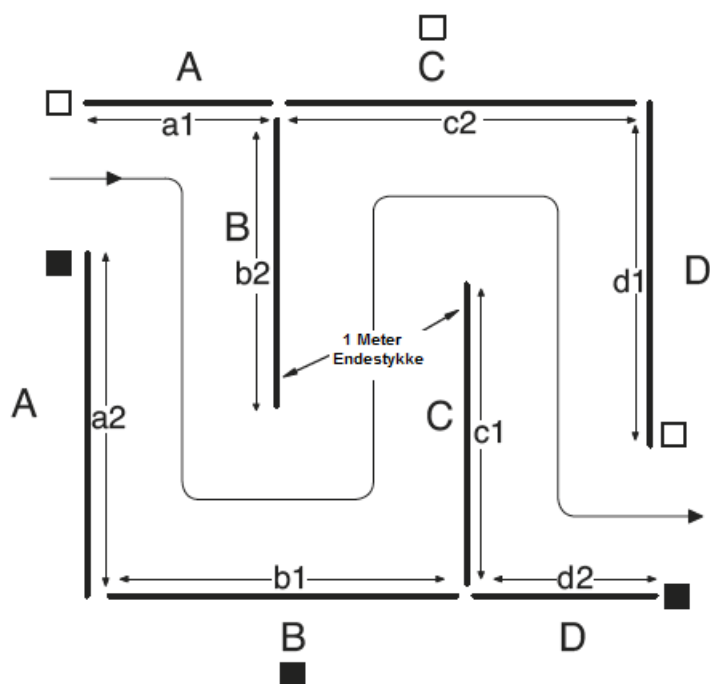

Det skal være mellomrom mellom bommene, slik at hver seksjon kan rives separat.
For firspann gjelder målene som i skissen er angitt i parentes.
Kortere bommer kan benyttes om man ikke skal bygge for firspann.

Avstand for dobbelt L-hinder og firkanthinder

<i>Enspant</i>			<i>Par</i>			<i>Firspann</i>		
A	B	C	A	B	C	A	B	C
3	4	4	3	4	4	4	5	5

Dobbelt boks Klasse V

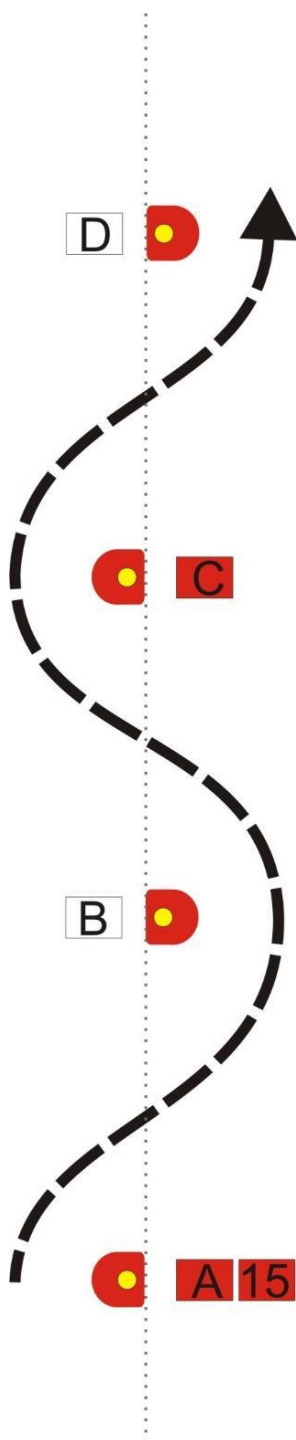
	<i>Enspent</i>		<i>Par</i>		<i>Firspann</i>	
	Ponni	Hest	Ponni	Hest	Ponni	Hest *
Inn	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	3,00m	4,00m
Ut	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
a1	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
a2	5,00m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
b1*	7,00m	8,00m	7,00m	8,00m	8,00m	10,00m
b2	4,50m	6,00m	4,50m	6,00m	6,00m	8,00m
c1	4,50m	6,00m	4,50m	6,00m	6,00m	8,00m
c2**	7,00m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m
d2	3,50m	4,00m	3,50m	4,00m	4,00m	5,00m

* Målene for firspann hest gjelder også for tandem ponni og hest.

Tillegg 7 – PRECISJONSKONKURRANSEN – ÅPNE KOMBINASJONSHINDRE

T 7-1

Serpentin

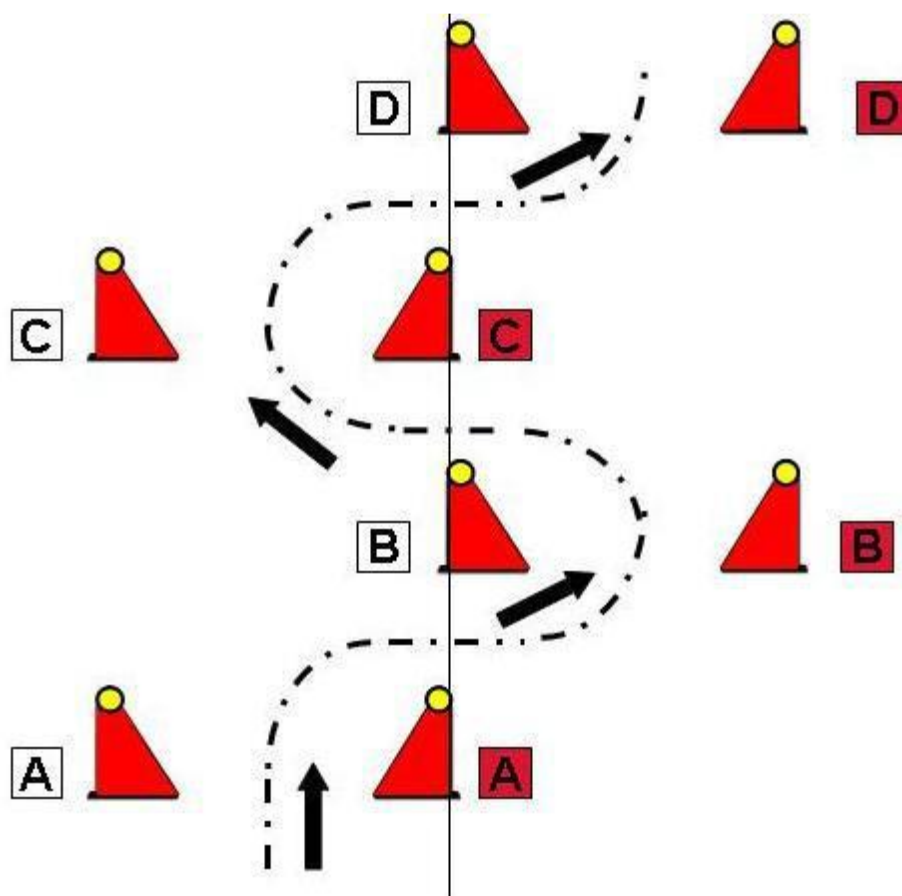

Minimumsavstand mellom kjeglene, målt til senter av hver kjege

	<i>Hest</i>	<i>Ponni</i>
<i>Firspann</i>	12 m	10 m
<i>Par</i>	8 m	8 m
<i>Tandem</i>	12 m	10 m
<i>Enspent</i>	8 m	8 m

Kjeglene skal stå på rett linje
med markeringene på motsatt side av kjøreveien

Sikk-sakk

Minimumsavstand mellom kjeglene, målt til senter av hver kjeGLE

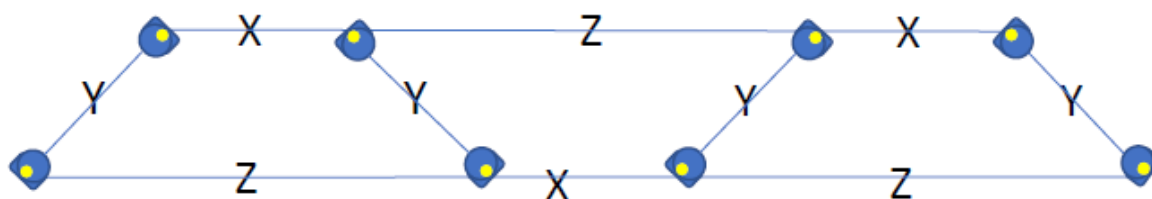
	<i>Hest</i>	<i>Ponni</i>
<i>Firspann</i>	12 m	10 m
<i>Par</i>	8 m	8 m
<i>Tandem</i>	12 m	10 m
<i>Enspent</i>	8 m	8 m

De midtre kjeglene skal stå på rett linje, målt til forkant, senter eller bakkant (som vist over) av kjeglene.

De ytre kjeglene plasseres i hht sporvidden.

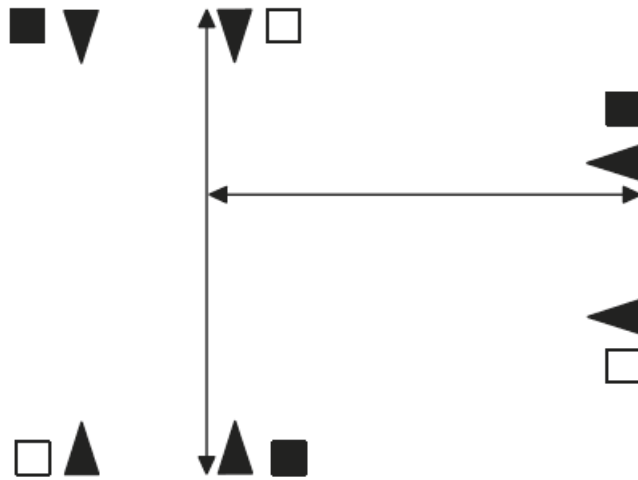
Markeringene skal stå på utsiden av kjeglene i forhold til kjøreveien.

Bølge

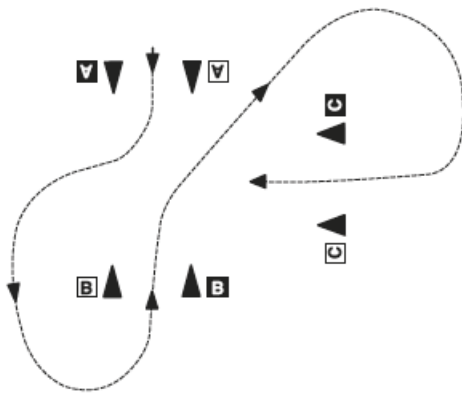

	<i>Enspent</i>	<i>Par</i>	<i>Firspann</i>
Kjeglavstand	8,00 – 10,00 m	8,00 – 10,00 m	10,00 – 12,00 m
Oppstilling av kjeglepar i forhold til senterlinje	Ca 45°	Ca 45°	Ca 45°

Mål for bølgekombinasjon					
Måles på midten av kjeglens bakside					
Hinderbredde Y	Kjeglavstand Y→Y	Z (m)	X (m)	Z+X (m)	Z+X+Z (m)
160 cm	8 meter	11,28	7,88	19,16	30,44
	9 meter	12,28	8,88	21,16	33,44
	10 meter	13,28	9,88	23,16	36,44
	11 meter	14,28	10,88	25,16	39,44
	12 meter	15,28	11,88	27,16	42,44
165 cm	8 meter	11,35	7,88	19,23	30,58
	9 meter	12,35	8,88	21,23	33,58
	10 meter	13,35	9,88	23,23	36,58
	11 meter	14,35	10,88	25,23	39,58
	12 meter	15,35	11,88	27,23	42,58
170 cm	8 meter	11,42	7,88	19,30	30,72
	9 meter	12,42	8,88	21,30	33,72
	10 meter	13,42	9,88	23,30	36,72
	11 meter	14,42	10,88	25,30	39,72
	12 meter	15,42	11,88	27,30	42,72
180 cm	8 meter	11,56	7,88	19,44	31,00
	9 meter	12,56	8,88	21,44	34,00
	10 meter	13,56	9,88	23,44	37,00
	11 meter	14,56	10,88	25,44	40,00
	12 meter	15,56	11,88	27,44	43,00
185 cm	8 meter	11,63	7,88	19,51	31,14
	9 meter	12,63	8,88	21,51	34,14
	10 meter	13,63	9,88	23,51	37,14
	11 meter	14,63	10,88	25,51	40,14
	12 meter	15,63	11,88	27,51	43,14

Trekant Klasse M-V

Eksempel på utflagging:

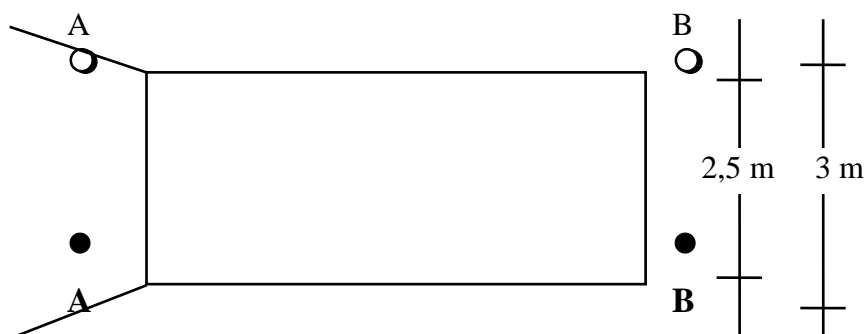
	<i>Enspent</i>	<i>Par</i>	<i>Firspann</i>
Kjegleavstand	8,00 – 10,00 m	8,00 – 10,00 m	10,00 – 12,00 m

Tillegg 8 – PREISJONSKONKURRANSEN – BRO OG VANNHINDER

T 8

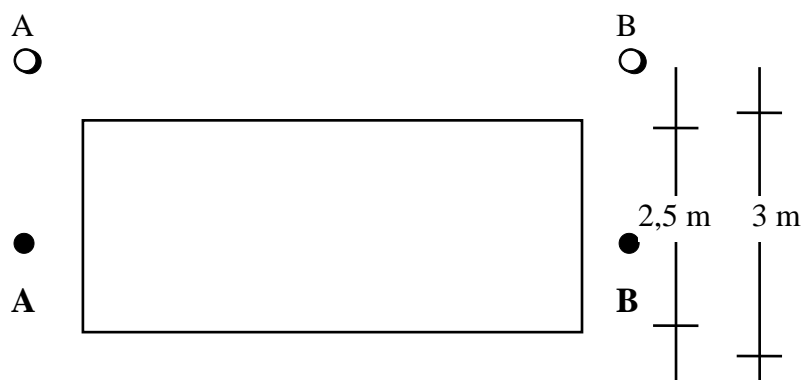
Bro med gjerde og innfangere

Høyde over bakken maks. 20 cm

Vannhinder

Dybde 20–40 cm, tette sider

Gjerde anbefales i Middels og Vanskelig klasse.
I Middels klasse også innfangere.

Om vannhinder forekommer i Lett klasse,
skal både gjerde og innfangere benyttes.